

Evaluation of Classroom Teachers' Views on the Change in Curriculums

Birol SUSAM¹, Mehmet Kaan DEMİR²

Abstract

Education systems need to be updated and changed depending on the reasons such as the development of technology and easier access to information. Due to the change and update of the education systems, the curriculums that guide the education also change. Teachers who are the implementer of the curriculums are directly affected by the changes in curriculums. This research, which aims to evaluate the views of the classroom teachers on the change in curriculums, was planned as a phenomenological research, one of the qualitative research methods. The research group consists of 21 classroom teachers working in primary schools in Samsun. The interview form prepared by the researcher was used to collect the research data. The obtained data were made meaningful by using content analysis technique. NVivo package program was used to model the findings obtained from the analysis. According to the findings, curriculums should meet the needs of the individual and the society. While making curriculum changes based on scientific and technological developments, cultural and national values are expected to be taken into account. It is understood that teachers are not sufficiently involved in the curriculum change process and the changes in curriculums are not considered positive enough. It is believed that the reasons for curriculum changes are based on the views of the MEB staff and the time interval of the changes are frequent. It is also understood that the changes are not suitable for meeting the human qualities needed by the country.

Keywords

Classroom teacher
Curriculum
Curriculum change

Article Info

Received: 06.07.2020
Accepted: 06.17.2020
Online Published: 08.31.2020

¹ Teacher, Ministry of Education, Turkey, birolsusam@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4523-6995>

² Prof. Dr. Çanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Education, Turkey, mkdemir2000@yahoo.com, <https://orcid.org/0000-0001-8797-0410>

Introduction

Countries are in an effort to educate individuals for their future and seek new solutions to the problems they encounter in the education system. New strategies and methods are being researched for individuals to benefit from the education they receive in the most beneficial way. (Butakin and Özgen, 2007). Education systems that want to make individuals better equipped need new approaches (Sünkür, Arıbaş, İlhan, and Sünkür, 2012). Individuals, who are the outputs of education systems, should gain some skills and attitudes in order to be able to understand the world and to adapt to change by progressing towards self-realization (Karadağ, 2012). While setting educational goals, taking into account the social-cultural structure and the economic priorities of the country, systems that can be sustained for many years should be worked on. (Yıldız and Yıldız, 2016).

Education systems have become a structure that must be updated due to the rapid progress and change of information, technology and science. The updating of education systems cannot be done without changing the curriculums that act as the guide of the system. It is thought that it will be easier for education to reach the desired goals and objectives with the curriculum prepared according to the needs (Çıray, Küçükyılmaz, & Güven, 2015). While explaining the education, it cannot be considered independent from the curriculum. Curriculum features help teachers increase their knowledge of specific teaching topics. Based on this, one can be more flexible in new situations (Davis & Krajcik, 2005).

Curriculums serve as a guide for the education system. For the first time, the curriculum, which is the Latin concept that defines the oval-shaped running track on which race cars race in Rome, has started to be used in education meaning “the followed path”(Oliva, 1988, s. 4). While societies raise individuals, they start to question their curriculums with certain standards (Egan, 1978). Since curriculum development is not a static process, it is not possible for such activities to remain the same (Kelling-Gibson, 2005). It is not possible for the curriculum that put into practice without preparing the necessary conditions and infrastructures to achieve the expected success. We can see this situation in the curriculums that were removed from the application before (Aykaç, 2007). The fulfillment status of educational institutions can only be determined as a result of the evaluation of the curriculums they implement with the participation of all their stakeholders (Yüksel, 2010). With the change and development of the world, the need for trained human sources that countries need is changing day by day. In order to meet the human qualifications that countries need, education systems and curriculums, which are the guides of education systems, need to be changed.

A feature of the education system in Turkey is also known to have been exposed to frequent changes to the system. It has become a necessity for societies to achieve scientific and technological advances that are rapidly emerging in the world (Geçit, 2008). According to Şahin (2009), Turkey's curriculum development history was started in 1924 and updated many times during the history of the Republic, depending on the need and replaced if necessary. In the 1926 curriculum, in addition to the titles of the courses, there are important details that need to be taken into account in the process of the purpose and subjects. In addition, concepts such as life science that takes place in the report of John Dewey when he was in the invitation of Turkey are included in this curriculum (Şahin, 2009). In 1930, the Village Schools Curriculum was prepared in order to educate the students in the village according to the conditions and needs of the village, in a way to adhere to the principles of the city schools' curriculum (Tekişik, 1992). The 1948 curriculum was implemented for 20 years. The basis of the 1948 curriculum was the production of knowledge, and the goals of education were divided into four according to national education: social, personal, human relations and economic (Şahin, 2009). In Turkey, due to the impact of the constructivist approach towards the end of 1990s, a large-scale study was carried out to create new primary education curriculums in 2004. (Erdoğan, Kayır, Kaplan, Ünal, and Akbunar, 2005). In 2005, the constructivist approach was taken as a basis by abandoning the behavioral approach in primary education curriculums (Şahin, 2009). The curriculums put into practice by adopting a constructivist approach in 2005 have received criticism from some aspects. It has been argued that the new curriculum emerged as a result of the view that human beings should be seen as a capital in the globalizing world and that this capital should be developed (İnal, 2006). Most of the educators continued to teach in the way they were used to, despite the newly created approach and curriculum. As the curriculum changes were not accepted, they were not implemented (Baş,

2011). Achieving the expected success of newly created curriculums based on needs is as important as the process of creating them. Good processing of recommendations and feedback, including all stakeholders of the revised or newly created curriculum, contributes to success (Mitchell, 2016). It is known that after 2005, changes were made in the curriculums in 2009, 2015, 2017 and 2018.

In Turkey, changing all curriculums in 2005, although presented as a revolutionary project, it did not achieve the expected impact and success in all areas of the country. Especially, the curriculum of many courses started to change in 5 years after 2005 due to the continuity of educational inequalities with the size of the country, the perspective of the teacher dimension to the curriculum change or the state of readiness and political effects. 2018 has been one of the years in which important changes were experienced in the curriculum in our education history. It is inevitable to change the curriculum depending on the needs of the society with the rapid development of science and technology. The implementation process of the curriculum is as important as the changing process. After the development of the curriculum, the most important factor for success in the application process is the attitudes of the teachers towards the implementation of the curriculum. In this study, it is aimed to reach the following sub-goals in order to evaluate the opinions of classroom teachers on the change of curriculum, which is one of the main components of educational activities; what features a curriculum should have, implementation period of the curriculums, factors to be considered in curriculum changes, teacher participation in curriculum changes, positive aspects of curriculum changes, causes of curriculum changes in Turkey, frequency of curriculum changes, suitability for the human qualifications the country needs in the change of curriculum, problems the curriculum is expected to solve, preparation of suitable conditions in schools for the changes in curriculum, suitability of the new curriculum for scientific and technological developments, orientation process for the change of the curriculum, lessons that need a curriculum change and how an ideal curriculum should be.

Method

Research Model

Phenomenology design, one of the qualitative methods, was used in this study, which aims to evaluate the opinions of classroom teachers on the change of curriculum. Sources of access to data in phenomenology design consist of individuals who live and experience the subject (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2017).

Working group

In determining the study group, a sample was formed from classroom teachers with at least 15 years of professional experience by using the criterion sampling method, one of the purposive sampling methods. Purposive sampling is the selection of situations suitable for the purpose of the research (Büyüköztürk et al., 2017). Participants are 21 classroom teachers, 7 women and 14 men who have at least 16-20 years and at most 36-40 years of experience and are between 39 and 62 years old. 12 of the teachers consider themselves professionally competent, 7 consider themselves moderately competent and last 2 teachers consider themselves incompetent.

Data Collection Tools

A semi-structured interview form consisting of 14 questions prepared by the researchers was used to collect the research data. Semi-structured interviews can combine both simple alternative answering and in-depth data collection on the subject under investigation (Büyüköztürk et al., 2017). The interview form created was examined in detail by the researchers and took its final form by taking the opinions of 2 professors and senior classroom teachers.

Reliability and Validity Studies

Two different analyzes were made and compared with each other during the analysis process in order to ensure the reliability of the data. During the coding process of the data obtained as a result of the interviews, 2 different encoder analysis and the percentage of agreement between them (79%) is an issue that increases the reliability. In order to ensure the validity of the interviews with the participants, the interview recorded on the computer during the interview was asked to be read and

approved by the participant. In addition, the opinions of the participants were supported by direct quotations.

Collection of Data

The research data were collected during the 2018-2019 academic year, by having 30 to 45 minutes of interviews with classroom teachers working in primary schools in Samsun, by typing on the researcher's computer.

Analysis of Data

The research data were made meaningful by using the content analysis technique. This analysis method can be defined as a systematic and renewable analysis technique in which a text is summarized with smaller content categories by coding within certain rules (Büyüköztürk et al., 2017). NVivo package program was used to model the findings.

Results

In this part, findings regarding the opinions of classroom teachers on the change of curriculum are included.

Findings Regarding the Features that a Curriculum Should Have

The first question of the research is “What features do you think a curriculum should have?” The answers given by the participants to the question are shown in Figure 1, Figure 2, Figure 3 and Figure 4.

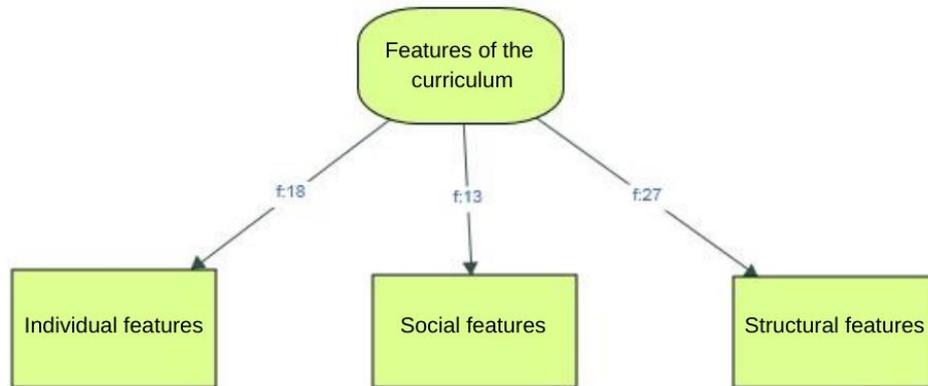

Figure 1. The features that a curriculum should have

According to the answers given by the classroom teachers, the features of the curriculum were divided into three upper categories. These categories are individual features, social features and structural features.

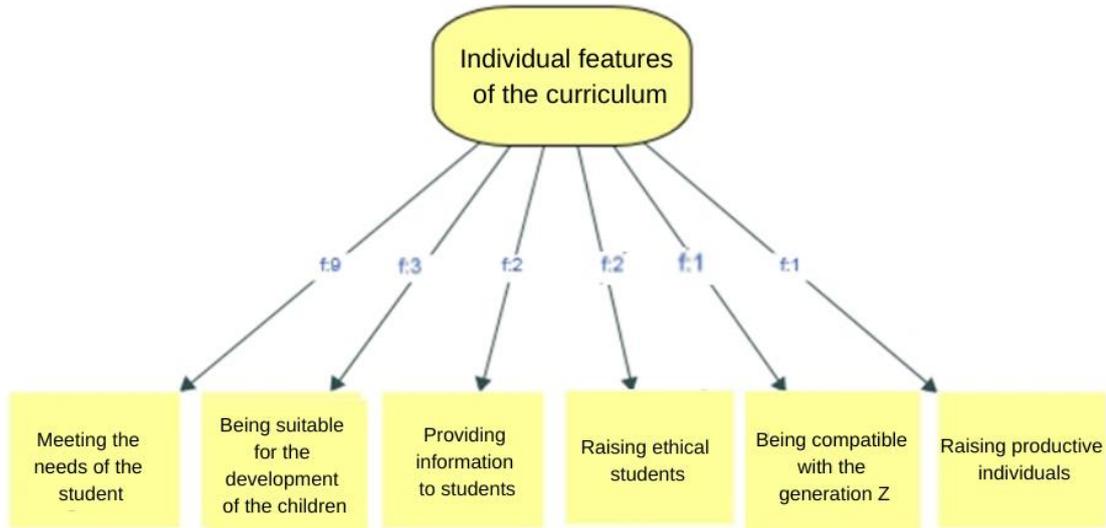

Figure 2. The individual features that a curriculum should have

The individual features of the curriculum according to the participants' answers are; meeting the needs of the student(f:9), being suitable for the development of the children(f:3), providing information to students(f:2), raising ethical students(f:2), being compatible with the generation Z(f:1), raising productive individuals(f:1). Some of the participants who gave their opinions about the individual features of the curriculum are as follows.

(CT-7) *“The curriculum should emphasize the individual characteristics of the student. Raising good individuals is more important than gaining a profession. Curriculums should prioritize raising good moral individuals.”* (Raising ethical students).

(CT-4) *“A curriculum should be suitable for the developmental period of the child. There are great difficulties in achieving the achievements and goals in the curriculums prepared without considering the development period of the student.”* (Suitable for the development of the children).

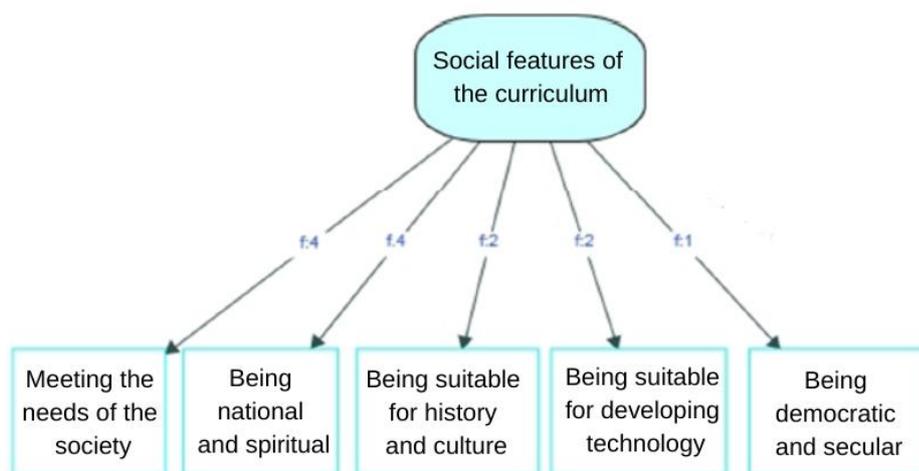

Figure 3. The social features that a curriculum should have

The social features of the curriculum according to the participants' answers are; meeting the needs of the society(f:4), being national and spiritual(f:4), being suitable for history and culture(f:2),

being suitable for developing technology(f:2), being democratic and secular(f:1). Some of the participants who gave their opinions about the social features of the curriculum are as follows.

(CT -9) *“The curriculum should convey the history, culture, living together and the past of the country to the students.”* (being national and spiritual).

(CT -21) *“The curriculum should create a world of philosophy, taking into account the realities, geography, culture, history and ideals of the country.”* (being suitable for history and culture).

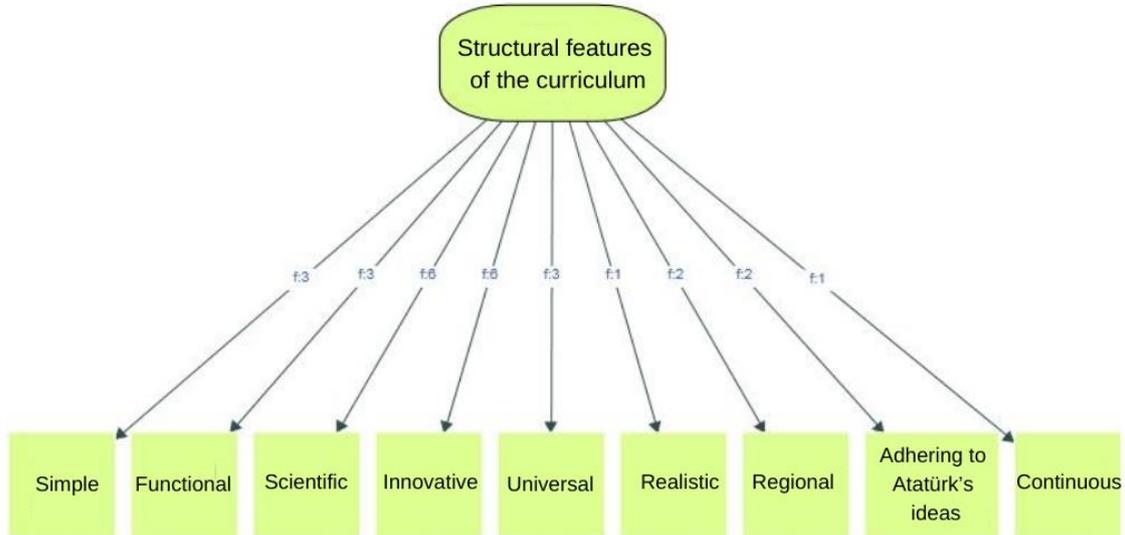

Figure 4. The structural features that a curriculum should have

The structural features of the curriculum according to the participants' answers are; simple(f:3), functional(f:3), scientific(f:6), innovative(f:6), universal(f:3), realistic(f:1), regional(f:2), adhering to Atatürk's ideas(f:2), continuous(f:1). According to the participants, the most repeated opinion was that the curriculums were innovative and scientific. Some of the opinions of the participating classroom teachers are given below.

(CT -10) *“A curriculum should prepare the individual for life, be purified from unnecessary knowledge and skills.”* (functional).

(CT -12) *“The frequency of change in a curriculum is very important. It should not change and it should be continuous.”* (continuous).

Findings Regarding the Implementation Period of the Curriculum

The analysis results of the answers given to the question *“How many years do you think a curriculum should be implemented on average? Why?”* are given in Figure 5.

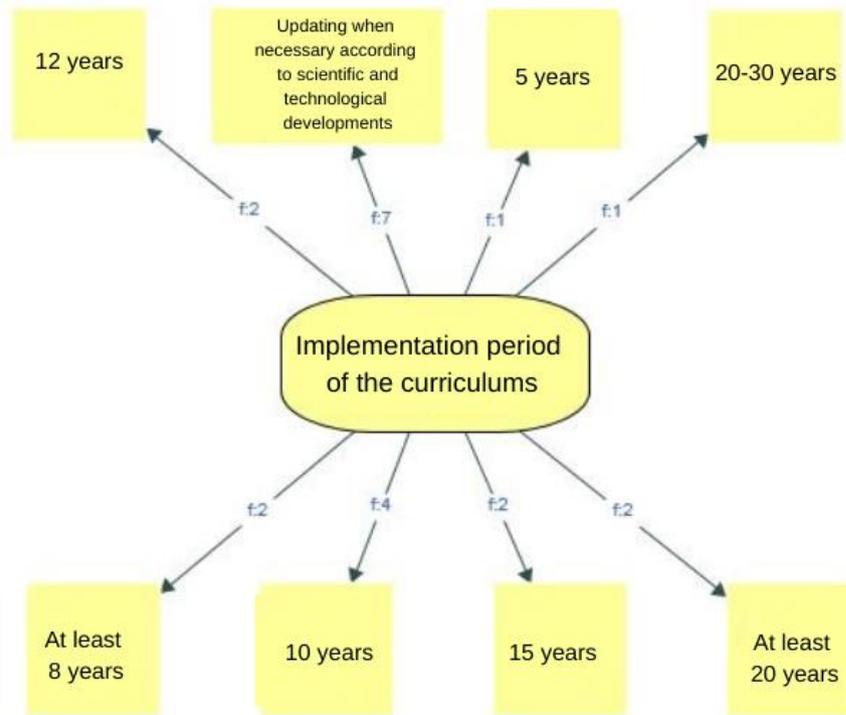

Figure 5. Implementation period of the curriculums

According to the analysis results of the answers given regarding the implementation period of the curriculum, the durations of the implementation of a curriculum are; 12 years(f:2), 5 years(f:1), 20-30 years(f:1), at least 8 years(f:2), 10 years(f:4), 15 years(f:2), at least 20 years(f:2), updating when necessary according to scientific and technological developments(f:7). According to the participants, the most repeated and remarkable opinion was “updating when necessary according to scientific and technological developments”. Some opinions are as follows.

(CT -2) “It must be at least 8 years because children must finish school with the curriculum they started. For example, we started with handwriting, but now we have moved to basic letters. This situation causes children to be badly affected.” (At least 8 years).

(CT -5) “A curriculum should not change for a person from kindergarten to higher education, but it should be updated according to the changing and developing technology and science.” (Updating when necessary according to scientific and technological developments).

Findings regarding the factors to be considered in curriculum changes

The analysis results of the answers given to the question “What factors should be taken into consideration when making a curriculum change?” are given in Figure 6.

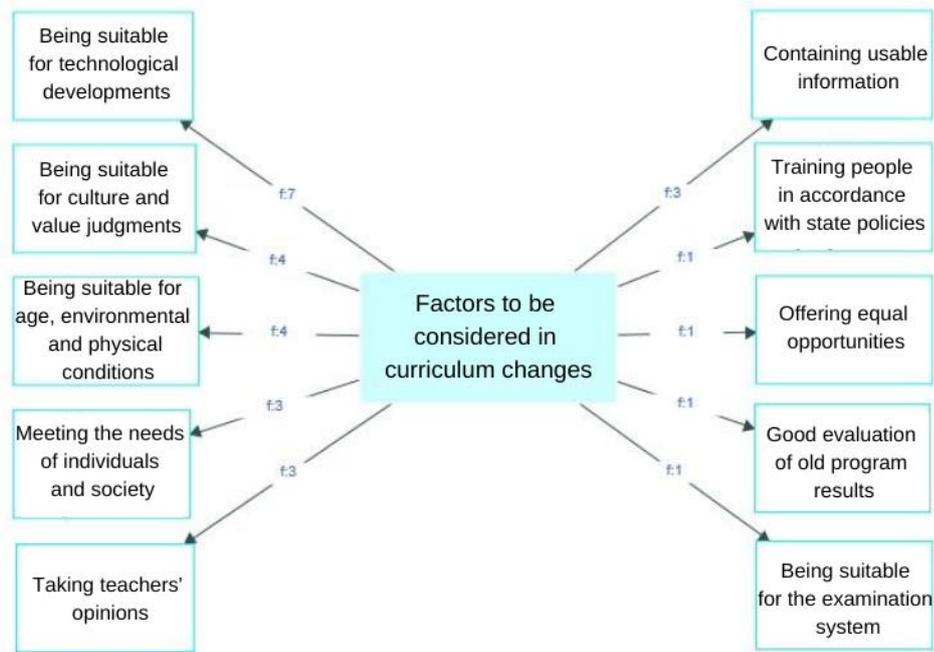

Figure 6. Factors to be considered in curriculum changes

According to the teachers' answers, the most repetitive factor that should be considered in the process of changing the curriculum is “being suitable for technological developments” (f:7). The other factors are; being suitable for culture and value judgments(f:4), being suitable for age, environmental and physical conditions(f:4), meeting the needs of individuals and society(f:3), taking teachers' opinions(f:3), containing usable information(f:3), training people in accordance with state policies(f:1), offering equal opportunities(f:1), good evaluation of old curriculum results(f:1), being suitable for the examination system(f:1). Some opinions regarding the factors to be considered in curriculum changes are as follows.

(CT -1) “It should definitely be in contact with the countryside, not with the central cities. Ideas should be taken from the countryside and there should be dialogue. In other words, the opportunities between the school in Ankara, Çankaya and the school in Samsun, Alaçam are not the same. It does not provide equal opportunity, so it should be suitable for the conditions.” (Offering equal opportunity).

(CT -16) “The cultural structure, folklore and music of the society should be taken into consideration. Foreign countries make a computer game and they can affect your culture badly because of those who play this game. There must be games about our culture and history. It should be the game that digitizes the culture. It should transfer culture using technology.” (Being suitable for culture and value judgments).

Findings Regarding the evaluation of teacher participation in curriculum changes

The analysis results of the answers of the classroom teachers given to the question “How do you evaluate the teacher participation in curriculum changes in Turkey?” are given in Figure 7.

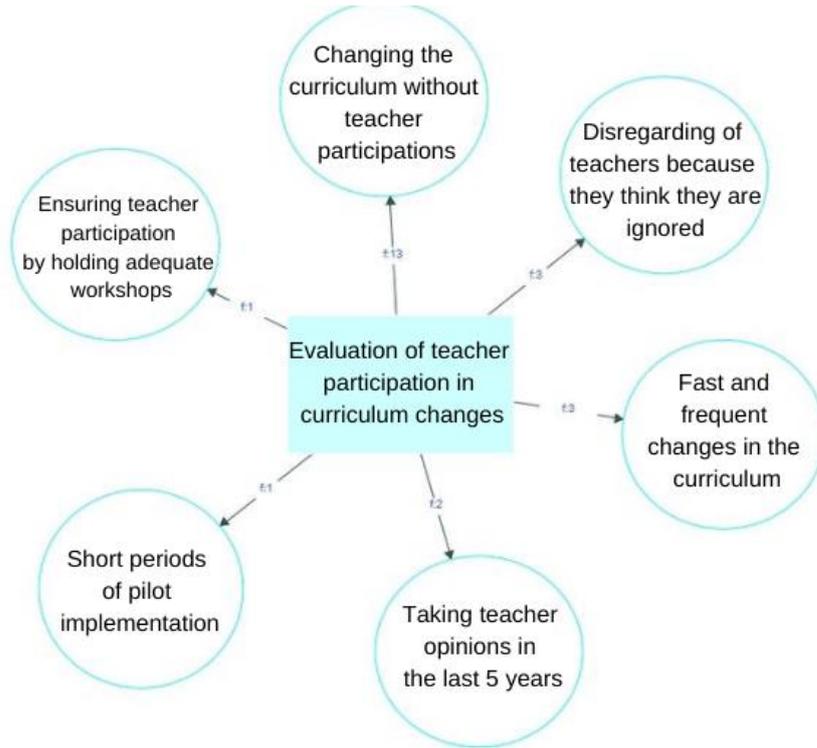

Figure 7. Evaluation of teacher participation in curriculum changes

According to the teachers' answers, the most repetitive opinion about the evaluation of teacher participation in curriculum changes is “changing the curriculum without teacher participations” (f:13). Other opinions are; disregarding of teachers because they think they are ignored(f:3), fast and frequent changes in the curriculum(f:3), taking teacher opinions in the last 5 years(f:2), short periods of pilot implementation(f:1), ensuring teacher participation by holding adequate workshops(f:1). Some thoughts about this topic are below.

(CT -3) “Curriculums are presented to teachers when they are already prepared. We are informed after the curriculum is made. More effective results will occur if the curriculum is presented to us before it changes. Teacher participation is not enough right now ”. (changing the curriculum without teacher participation).

(CT -18) “I think there is no teacher participation. Survey to schools etc. I have never witnessed it.” (changing the curriculum without teacher participation).

Findings regarding the positive aspects of curriculum changes

The analysis results of the answers of the classroom teachers given to the question “Which aspects of curriculum changes do you find positive?” are given in Figure 8.

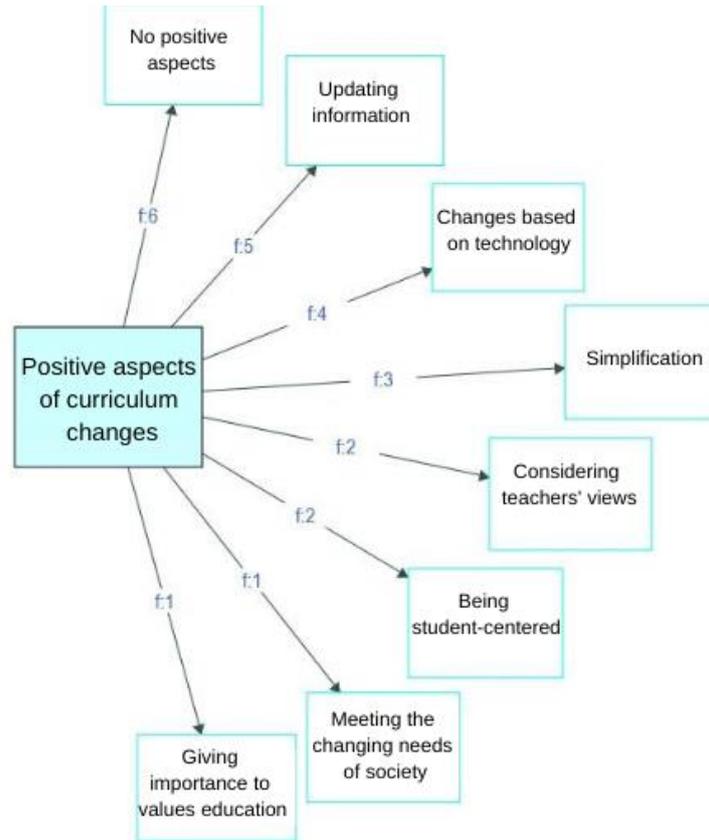

Figure 8. Positive aspects of curriculum changes

According to the opinions of the participants, “no positive aspects” was the most repetitive opinion. Other opinions are; updating information(f:5), changes based on technology(f:4), simplification(f:3), considering teachers' views(f:2), being student-centered(f:2), meeting the changing needs of society(f:1), giving importance to values education(f:1). Some teachers' views on the positive aspects of the curriculum are listed below.

(CT -14) *“I find it positive in terms of updating the information. In other words, updating the available information. I find it positive to remove unnecessary information. We are getting away from stereotyped information.”* (Updating information).

(CT -20) *“There was a huge problem with handwriting. In this country, we find it positive to change the curriculum based on technology, but I find it negative to change it before the product comes out.”* (Changes based on technology).

Findings regarding the causes of curriculum changes in Turkey

The analysis results of the answers of the classroom teachers given to the question *“What are the reasons for curriculum changes in Turkey?”* are given in Figure 9.

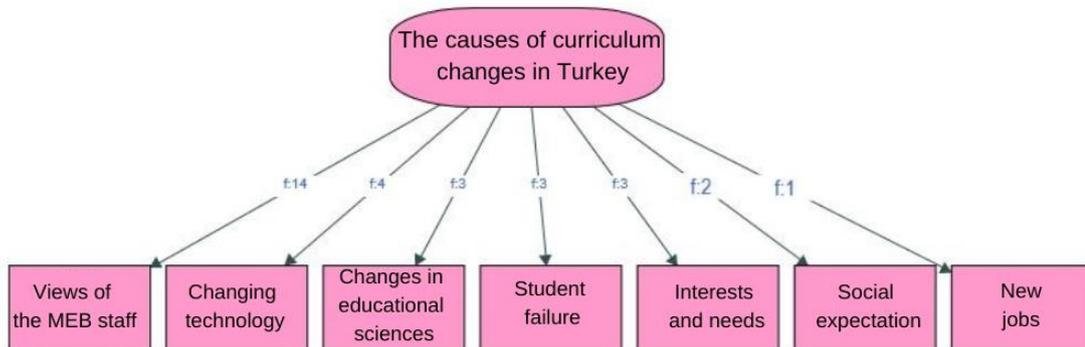

Figure 9. The causes of curriculum changes in Turkey

According to the opinions of teachers about the curriculum changes in Turkey, the most repetitive opinion is “views of the MEB staff” (f:14). In addition to this, changing technology(f:4), changes in educational sciences(f:3), student failure(f:3), interests and needs(f:3), social expectation(f:2), new jobs(f:1) are the other opinions. The remarkable answers given by some participants are as follows.

(CT -15) *“It may be that interests and needs are not met. Curriculums for the formation of social expectations are being changed.”* (Interests and needs).

(CT -20) *“The feedbacks of the education system require updating. The curriculum is changed depending on the minister-oriented education policies. The new curriculum is changing with the new management.”* (Views of MEB staff).

Findings regarding the frequency of curriculum changes

The analysis results of the answers of the classroom teachers given to the question “*How do you evaluate the implementation period of the curriculum and change frequency in Turkey?*” are given in Figure 10.

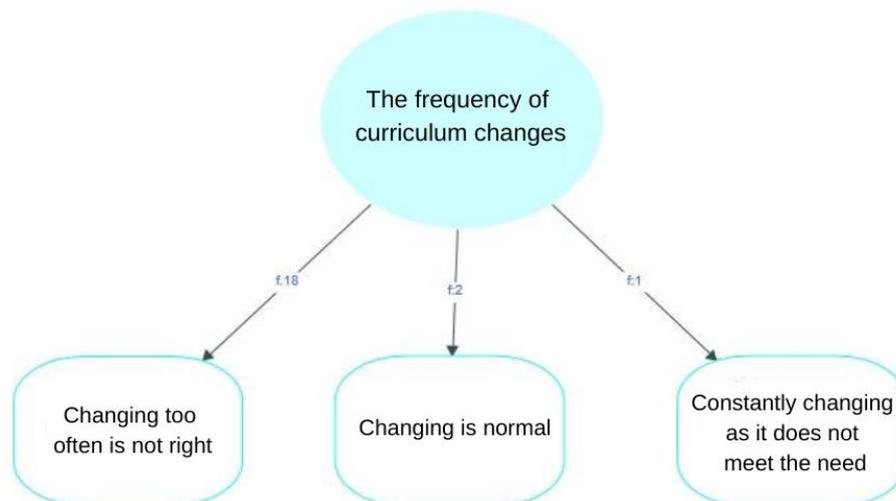

Figure 10. The frequency of curriculum changes

According to the answers of the teachers about the frequency of change in the curriculum, the following results have been found; changing too often is not right(f:18), changing is normal(f:2), constantly changing as it does not meet the need(f:1). The remarkable answers given by some participants are as follows.

(CT -21) “Changes are made very often, but it should not be done this way, existing exam systems may force this change. Because it is interconnected.” (changing too often is not right).

(CT -9) “The curriculum is not suitable for the frequency of change. When curriculums are constantly changing, the results are bad. We academically audit the outcome of the curriculum.” (changing too often is not right).

Findings regarding the suitability for the human qualifications the country needs in the change of curriculum

The analysis results of the answers of the classroom teachers given to the question “How do you evaluate the suitability for the human qualifications the country needs in the change of curriculum?” are given in Figure 11.

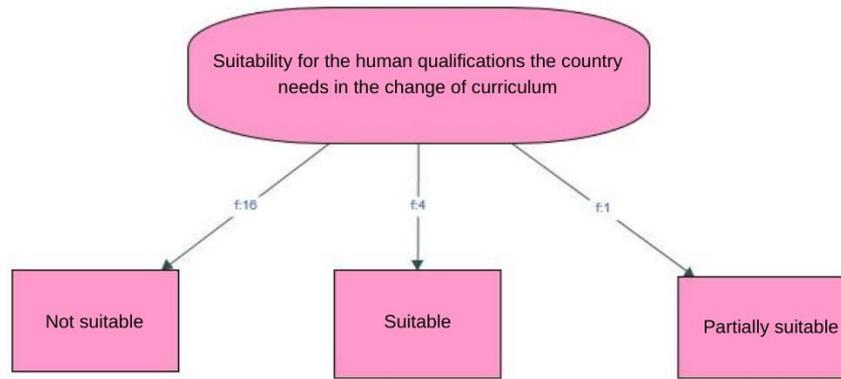

Figure 11. Suitability for the human qualifications the country needs in the change of curriculum

According to the participant answers on this topic, findings are listed as “not suitable(f:16), suitable(f:4), partially suitable(f:1)”. It is an important finding that the majority of the classroom teachers who participated in the research found the suitability for the human qualifications the country needs in the change of curriculum, low or not suitable at all. The remarkable answers given by some participants are as follows.

(CT -11) “First of all, while raising people, the aim should be individuals who will meet the needs of the society. We have enough workforce and we need ethical people to do this job. Curriculums in recent years address this need. Especially putting values education in curriculums is very effective.” (Suitable).

(CT -4) “We are an agricultural society, but we are constantly moving away from agriculture. This situation is not suitable for our education system. There used to be village institutes. Now there are no teachers in the village and the villagers are not trained. The closure of schools in the village had a negative impact on our education system.” (Not suitable).

Findings regarding the problems the curriculum is expected to solve

The analysis results of the answers of the classroom teachers given to the question “Which problems of the country or individuals should curriculums aim to solve?” are given in Figure 12.

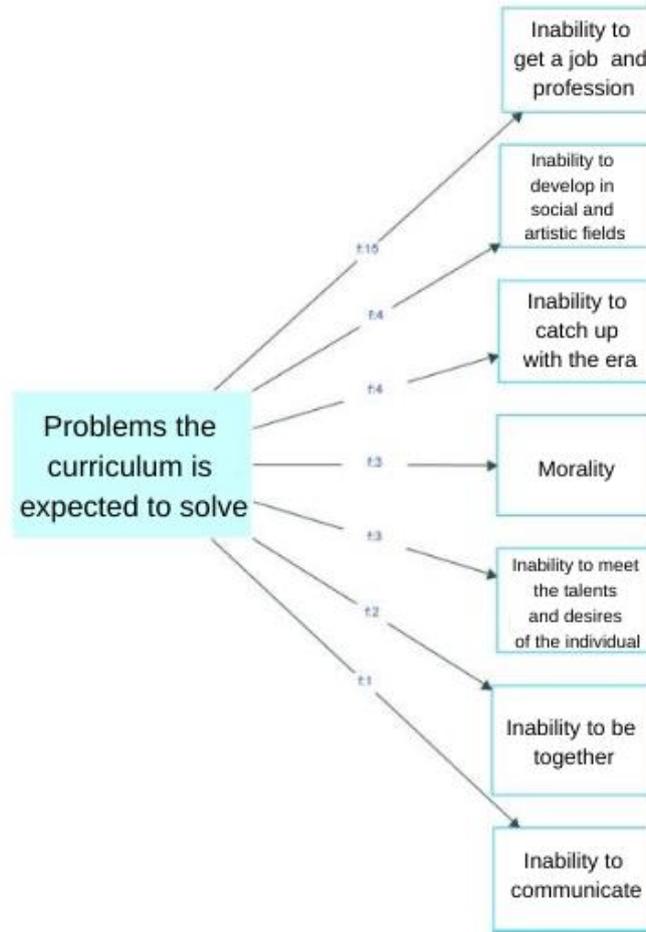

Figure 12. Problems the curriculum is expected to solve

According to the participants, the first problem that curriculum have to solve is inability to get a job and profession(f:15). Other opinions are; inability to develop in social and artistic fields(f:4), inability to catch up with the era(f:4), morality(f:3), inability to meet the talents and desires of the individual(f:3), inability to be together(f:2), inability to communicate(f:1). Some answers given by some participants are as follows.

(CT -5) “We should solve the problem of society's inability to unite and strengthen the unity of people.” (Inability to be together).

(CT -19) “It should be aimed at solving the problems of individuals in the field of acquiring a profession. What professions are there in the developing time and technology? It should be geared towards the professions of the future. First of all, it should solve the job problems.” (Inability to get a job and profession).

Findings regarding the preparation of suitable conditions in schools for the changes in curriculum

The analysis results of the answers of the classroom teachers given to the question “Are suitable conditions prepared in schools for the changed curriculums?” are given in Figure 13.

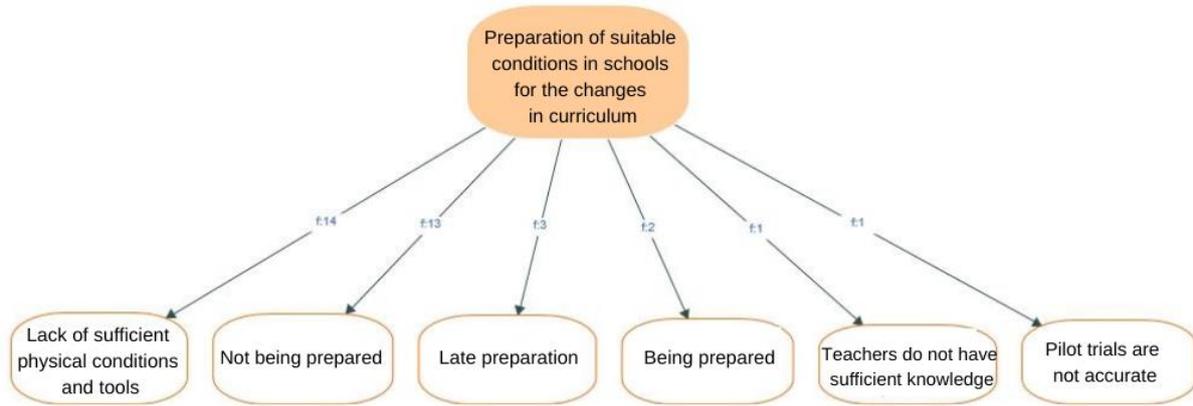

Figure 13. Preparation of suitable conditions in schools for the changes in curriculum

According to teachers' opinions, the most recurring opinion on the preparation of schools for curriculum changes is the lack of sufficient physical conditions and tools(f:14). Other findings are; not being prepared(f:3), late preparation(f:3), being prepared(f:2), teachers do not have sufficient knowledge(f:1), pilot trials are not accurate(f:1). The remarkable answers given by some participants are as follows.

(CT -20) *“Absolutely, appropriate conditions are not prepared in schools. So even if they are prepared, they are late. Tools arrive at schools late. Teachers do not have enough knowledge and skills to use it either.”* (Not being prepared).

(CT -3) *“It is a mistake to try the curriculum developed by choosing a pilot school because this experience cannot be transferred to other schools. It cannot be disseminated with a pilot study. Schools are not prepared for changes. It is taught to a few people from each school, but nobody updates themselves.”* (Pilot trials are not accurate).

Findings regarding the suitability of the new curriculum for scientific and technological developments

The analysis results of the answers of the classroom teachers given to the question *“Are new curriculums suitable for scientific and technological developments?”* are given in Figure 14.

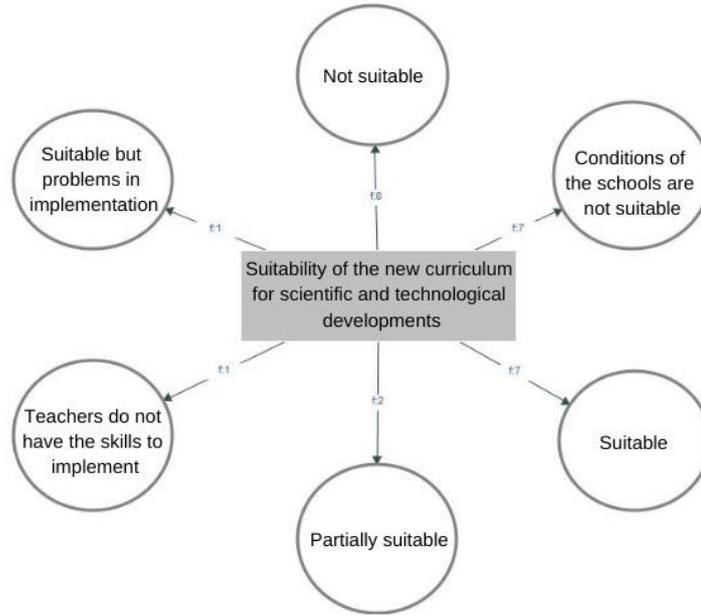

Figure 14. Suitability of the new curriculum for scientific and technological developments

According to the opinions of the participants, the most repetitive opinion is “not suitable(f:8)”. Other opinions are; conditions of the schools are not suitable(f:7), suitable(f:7), partially suitable(f:2), teachers do not have the skills to implement(f:1), suitable but problems in implementation(f:2). The responses of some participants are as follows.

(CT -19) “For example, if we are to explain based on ourselves, science and social studies are suitable. When we look at the themes, there is the answer to the exact question you said. We process technology tools for rights and responsibilities in social studies.” (Suitable).

(CT -2) “New curriculums are suitable, but pardus operating system is used on smart boards. In some cases, trouble happens. Although new curriculums are prepared in accordance with technological development, there are problems in implementation.” (School conditions are not suitable).

Findings regarding the orientation process for the change of the curriculum

The analysis results of the answers of the classroom teachers given to the question “How do you evaluate the orientation process of the curriculum changed?” are given in Figure 15.

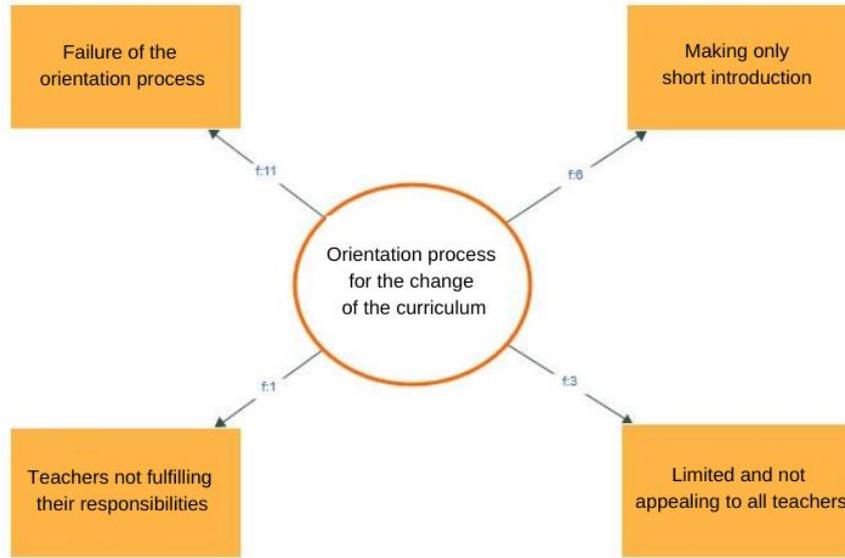

Figure 15. Orientation process for the change of the curriculum

According to the answers of the classroom teachers, most of the teachers think that the stages related to the orientation process in the curriculum change are unsuccessful(f:11). Other views are; making only short introduction(f:6), limited and not appealing to all teachers(f:3), teachers not fulfilling their responsibilities(f:1). Some remarkable answers given by some participants are as follows.

(CT -17) *"It provides in-service training to teachers, but it is limited and not all teachers can be addressed."* (limited and not appealing to all teachers).

(CT -12) *"The change has come from the top. Later, it is applied without teachers being trained. There is a short introduction. There are no application examples. No teacher knows how to implement. There should be advisor teachers. The report should be prepared in the process."* (making only short introduction).

Findings regarding the lessons that need a curriculum change

The analysis results of the answers of the classroom teachers given to the question *"In which lessons are the curriculum changes needed mostly? Why?"* are given in Figure 16.

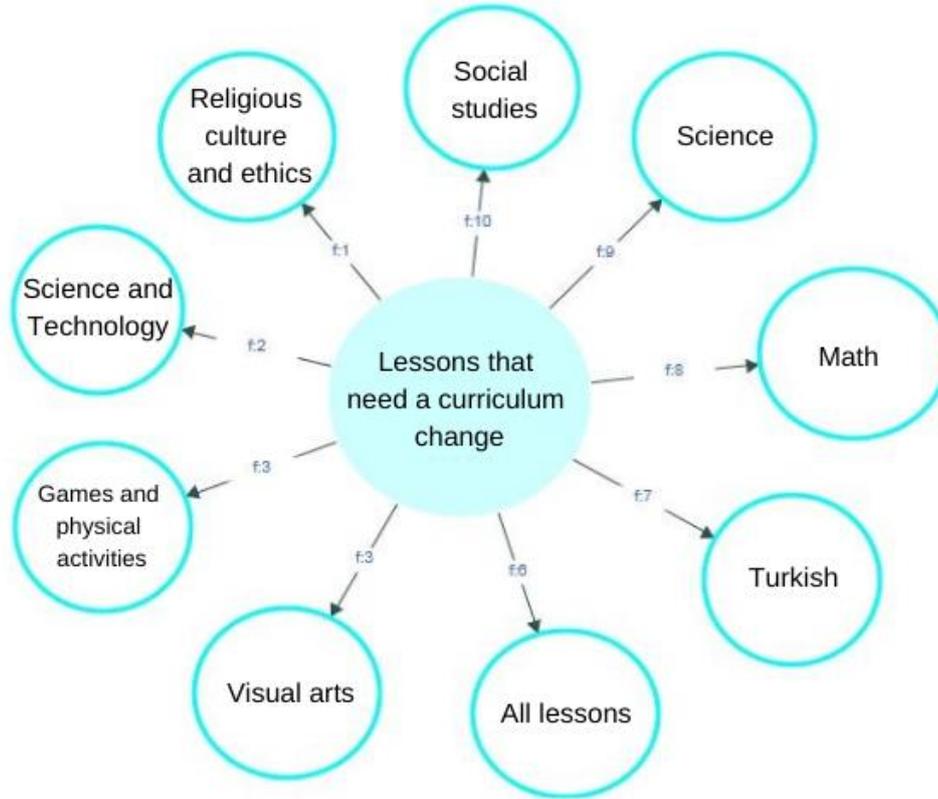

Figure 16. Lessons that need a curriculum change

According to the answers of the classroom teachers, the lesson most in need of a curriculum change is Social studies(f:10). Also, other opinions are; Science(f:9), Math(f:8), Turkish(f:7), Visual arts(f:3), Games and physical activities(f:3), Science and Technology(f:3), Religious culture and ethics(f:1). It is a significant finding that 6 of the participants think that all lessons(f:6) need a change in their curriculums. Some comments of the participants are as follows.

(CT -8) *"It should be done in social studies and science. Society must adapt to today's changing world."* (Social studies, Science).

(CT -1) *"There should be changes in the curriculum mostly in the fields of mathematics and science because mathematics and science are directly related to technology. Since catching up with technology is possible with mathematics and science, these lessons need to be changed."* (Science, Mathematics).

Findings regarding the ideal curriculum

The analysis results of the answers of the classroom teachers given to the question *"How should a curriculum be to say "Yes, this curriculum is definitely for me"?"* are given in Figure 17.

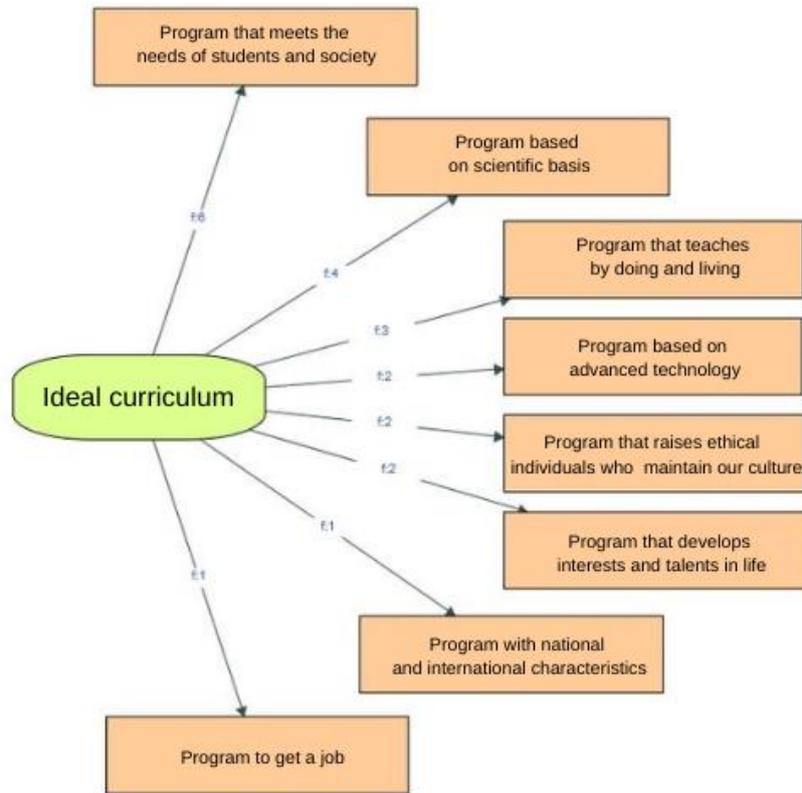

Figure 17. The features an ideal curriculum should have

The most prominent opinion among the opinions of classroom teachers about how the ideal curriculum should be is “program that meets the needs of students and society(f:6)” There are also some classroom teachers who think that the features listed below are also needed; program based on scientific basis(f:4), program that teaches by doing and living(f:3), program based on advanced technology(f:2), program that raises ethical individuals who maintain our culture(f:2), program that develops interests and talents in life(f:2), program with national and international characteristics(f:2), program to get a job(f:1). Some opinions are as follows.

(CT -10) “It should meet the interests and needs of the society. If it is evaluated in terms of students, it should prepare students for life by considering the values of society. It must meet the family's expectations on the children. The program should guide the family through the child. It should inform. So it should develop the family.” (Being a program that meets the needs of students and society)

(CT -6) “The child should be at the forefront, reflect the value of the society, simple language, few gains, and each class should start with the things they need to learn and be built accordingly. The problem of the society must be found and formed to solve problems.” (Being a program that meets the needs of students and society)”

Discussion, Conclusion and Suggestions

As there are no other study trying to analyze the opinions of teachers, especially classroom teachers, about the change of curriculum was found in the literature, this study has been created and as a result, the features that the curriculum should contain were collected under three main headings. These features are the individual, social and structural features of the curriculum. Considering the individual features of the curriculums, meeting the needs of the student, being suitable for the development of the children, providing information to students, raising ethical students, being compatible with the generation Z and raising productive individuals are emphasized by classroom teachers. In terms of social characteristics, the following features are stated by classroom teachers; meeting the special needs of the society, being national and spiritual, being suitable for history and

culture and for developing technology, being democratic and realistic. And for the structural features that the curriculum should contain according to classroom teachers, the findings are listed as simple, functional, scientific, innovative, universal, realistic, regional, continuous and adhering to Atatürk's ideas.

According to the participants, the most expected features of the curriculums are that they should be scientific and innovative. Rapid changes and developments in social and cultural life, science and technology cause changes in the qualities needed by the society and the individual. This change reveals the need for updating and renewing the curriculum which will ensure the training of individuals who will have the qualities required by the age. (<https://setav.org/>). According to Bal (2008), continuous improvement in technology and knowledge requires change in the field of education as in other fields of societies. Accordingly, individuals should prioritize contemporary values such as being multilingual and cultured, globalization, motivation, lifelong education, multi-channel education and learner-centered education. She stated that the curriculums were affected the most by the changes made in the field of education depending on these situations.

Participant teachers' views on the change frequencies of the curriculum are as follows; 12 years, 5 years, 20-30 years, at least 8 years, 10 years, 15 years, at least 20 years, must be updated when necessary according to scientific and technological developments. While changing the curriculums, following factors need to be considered; being suitable for technological developments, culture and value judgments, age, environmental and physical conditions, meeting the needs of individuals and society, taking teachers' opinions, containing usable information, training people in accordance with state policies, offering equal opportunities, good evaluation of old curriculum results and being suitable for the examination systems. Individuals and society have expectations from curriculums in some basic subjects. In order for individuals to adapt to developing and changing conditions and to protect the cultural and moral values of the society, it is expected that the curriculum will meet these needs. Akengin (2008), emphasized that curriculum should be functional and meet the needs of the society.

According to the classroom teachers, these findings are revealed about the process of change of curriculum; changing the curriculum without teacher participations, disregarding of teachers because they think they are ignored, fast and frequent changes in the curriculum, taking teacher opinions in the last 5 years, short periods of pilot implementation, ensuring teacher participation by holding adequate workshops. According to Başaran(1978), there are many problems in the preparation of curriculums in Turkey. The most important of these is that the Ministry acts alone while preparing the curriculum. The opinions of teachers, universities and parents are not included at all. Understanding and questioning the updated or renewed curriculum by teachers and expressing the difficulties they encounter will help the effective implementation of the curriculum and identify and resolve the difficulties in the curriculum (Karaman and Karaman, 2016).

The positive aspects of the curriculum changes by classroom teachers are as follows; updated information, changes based on technology, simplification, considering teachers' views, being student-centered, meeting the changing needs of society, giving importance to values education. In addition, the most repetitive opinion is that there is no positive aspect of the curriculum changes. In their studies, Akdeniz and Paniç (2012) reveal changes and developments as time goes on with the development of science and technology. Developed countries, who know how important the current experience, knowledge exchange and development is, have revealed that they update their curriculum in this direction every five years.

The reasons for changing the curriculum by the classroom teachers are as follows; in particular, views of the MEB staff, changing technology, changes in educational sciences, student failure), interests and needs, social expectations, new jobs. Changes in the curriculum can take place at various time intervals. The views of the MEB administrators or changes in other fields may cause this. However, according to the developing technology and science, changing the curriculum when needed may be the most efficient curriculum change process for a healthier progress of the education process. The importance of establishing the education system not as a political party or government policy but as a long-term state policy is recognized by everyone. If the Turkish nation determines an education

policy based on these qualities, it can reach the level of contemporary civilization (<http://devlet.com.tr>).

The participants stated that they did not find the frequency of change in the curriculum correct, considering that the curriculum changes very often. In addition, some teachers who gave their opinions on this topic found the frequency of curriculum change to be normal and the curriculum was constantly changing because it did not meet the needs. One of the most important problems that curriculums have to solve is seen as providing individuals with a job and a profession. Other issues need to be solved are; inability to develop in social and artistic fields, inability to catch up with the era, morality, inability to meet the talents and desires of the individual, inability to be together, inability to communicate. Considering the situation of preparing schools for this change while changing the curriculum, first of all, we encountered the lack of sufficient physical conditions and course materials in accordance with the new curriculum in schools. Besides, according to the opinions of classroom teachers, the following views have emerged; schools are not prepared, late preparation, partially prepared, teachers do not have sufficient knowledge and pilot trials are not accurate. Mitchell (2016) emphasized that trainings should be organized including the resources of application and teaching-learning tools related to new curriculums. MEB should not be too hasty in the policies it develops regarding education, it should be very careful, it should think twice in the process it will take a step, when it will make a statement on a subject. Accordingly, it can be said that the counselors and the educators nearby will have a role (<http://www.gonuldergisi.com/>).

Classroom teachers' views about suitability of the curriculum for scientific and technological developments are "not suitable, conditions of the schools are suitable, suitable, partially suitable, teachers do not have the skills to implement and suitable but problems in implementation. Aksu (2008) explained that the lack of physical infrastructure and lack of technological products in the implementation of the curriculum made it difficult to successfully implement the newly developed curriculum. Aksu (2008) explained that the lack of physical infrastructure and lack of technological products in the implementation of the curriculum made it difficult to successfully implement the newly developed curriculum.

Classroom teachers find the adaptation process after the curriculum change unsuccessful. In addition, there are some other opinions for the same topic such as making only short introductions, orientation process is limited and it does not appeal to all teachers and even though the activities are successful, teachers are not fulfilling their responsibilities. Akdeniz and Paniç (2012) stated that putting the curriculum into practice without waiting for teachers to have sufficient knowledge about the curriculum and without in-service training causes teachers to have problems in practice. It is a negativity that the teachers who are the implementers of the curriculum do not receive any training for the new curriculum, and therefore the teachers do not know the system they will implement (Akengin, 2008). Providing teachers with in-service training about the new curriculum and with knowledge and activities are of great importance for the implementation of the curriculum (Aksu, 2008). It should not be forgotten that the most important factor in the implementation of the curriculum is the trained educator, and it should be ensured that the curriculum is introduced with teachers and experts by establishing cooperation with the university and the Ministry of National Education, even if it is late (Duru & Korkmaz, 2010).

Regarding the characteristics of an ideal curriculum, it is the most common opinion among classroom teachers that there should be a curriculum that meets the needs of students and society. In addition, other expected curriculum features are; a program based on scientific basis, a program that teaches by doing and living, a program based on advanced technology, a program that raises ethical individuals who maintain our culture, a program that develops interests and talents in life, a program with national and international characteristics, a program to get a job. Providing vocational training to teachers who are actively continuing their jobs and equipping them with activities and skills related to the new curriculum is very important for the implementation of the newly developed curriculum. It can be argued that the content of the courses taught at universities should be created according to the new curriculum to be implemented and processed in accordance with this content in order to implement the curriculum successfully and in accordance with its purpose. The initial implementation process of new curriculums can be seen as a difficult process which takes time. The fact that the first

implementation processes of new curriculums are a difficult process emerges as problems arising from administrators, teachers, students, curriculums and schools. According to Aksu (2008), projects should be created in cooperation with National Education Directorates and Faculties of Education. It can be thought that it would be beneficial to continuously evaluate the efficiency and effectiveness of the newly implemented curriculums. Continuous feedback should be obtained from the teachers who implement the curriculums, and changes to the curriculums should be made based on this point.

It is very important to associate the old and new curriculum with the continuity of the skills and values desired to be acquired by students. (Demir, 2016). The innovations made in the curriculum, process and application areas of education show that the applied training does not meet the expected needs (Kress, 2000). The role of teachers who are practitioners in the success of the curriculums is very important. While developing curriculums, local differences should be taken into account and adequate publicity with stakeholders is of great importance (Karaman & Karaman, 2016). It is an obligation that talented individuals from all segments of the society participate in the preparation of the curriculums. In particular, teachers are expected to have a say in the process of creating curriculums that they implement (Başaran, 1978). In order for the development and change of new curriculums to be made at certain standards, the teachers who are the implementers of the curriculum should evaluate with integrity and continuity (Butakın & Özgen, 2007). In order for the curriculums to be used with maximum benefit, the infrastructure needs of the teachers should be met, the philosophy of the new curriculum should first be comprehended to the teachers, and the necessary trainings should be organized for the effective use of technological tools and equipment (Gelen & Beyazıt, 2007). Courses and seminars should be organized to enable teachers to use and assimilate new curriculums efficiently, and to evaluate the student correctly in the educational process (Bal, 2008). Although curriculums are sufficient in terms of features such as content, purpose, vision and approaches, they cannot be valid when educational institutions are not sufficient. It is the teachers who will implement the curriculum in educational institutions (Tekbiyık & Akdeniz, 2008). Considering the opinions of classroom teachers on the change of curriculum, suggestions about the change process of the curriculum are presented below.

- While preparing a new curriculum, it should fully meet the needs of the student in order to benefit fully from the curriculum to be developed. For this reason, individual needs of students should be prioritized in curriculums.
- More opinions should be obtained from teachers in order to ensure more participation of teachers in the curriculum change process. The teachers of the courses whose curriculum will be changed should be interviewed using technological possibilities to get an idea about their problems and expectations. Thanks to the developing technology on this subject, the opinions of more teachers should be involved.
- While changing the curriculum, attention should be paid to whether the education system meets the needs or not. In today's world, jobs and professions are changing rapidly. At this point, future jobs and professions should be taken into account while changing the curriculum.
- Prior to changing the curriculum, emphasis should be placed on financial initiatives aimed at improving the conditions of the schools to be implemented. Although the curriculums are suitable for technological developments, schools may not meet these conditions. For this reason, schools should be prepared more for the innovations that the curriculum will bring.
- In order for curriculum to meet the social needs, needs should be investigated in depth before developing a curriculum.
- The curriculum, which is expected to meet the needs, should be strong in terms of simplicity, functionality and scientificity.
- While changing the curriculum, attention should be paid to the developments in the field of science and technology and the most important changes rather than the period applied.
- While the curriculum is changing, care should be taken to consider cultural values together with the requirements of the age.

References

- Akengin, H. (2008). Coğrafya öğretmenlerinin yenilenen lise coğrafya öğretim programı hakkındaki görüşleri. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (18), 1-20.
- Akdeniz, A. R. ve Paniç, G. (2012). Yeni fizik öğretim programına ve uygulanmasına yönelik öğretmen görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 42(196), 290-307.
- Aksu, H. H. (2008). Öğretmenlerin yeni ilköğretim matematik programına ilişkin görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 1-10.
- Aykaç, N. (2007). İlköğretim sosyal bilgiler dersi eğitim-öğretim programına yönelik öğretmen görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(22), 46-73.
- Bal, A. P. (2008). Yeni ilköğretim matematik öğretim programının öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(1), 53-68.
- Baş, G. (2011). Türkiye’de eğitim programlarında yapılandırmacılık: Dün, bugün, yarın. *Eğitim Dergisi*, 32. <http://www.egitirim.gen.tr/tr/index.php/arsiv/sayi-31-40/sayi-32-ekim-2011/739-turkiye-de-egitim-programlarında-yapilandirmacilik-dun-bugun-yarin>
- Başaran, E. İ. (1978). *Eğitime giriş*. Ankara: Bimsaş Matbacılık.
- Butakın, V. ve Özgen, K. (2007). Yeni ilköğretim matematik dersi öğretim programının (4. ve 5. sınıf) uygulamalarındaki etkililiğinin değerlendirilmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (8), 82-94.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çıray, F., Küçükyılmaz, E. A. ve Güven, M. (2015). Ortaokullar için güncellenen fen bilimleri dersi öğretim programına yönelik öğretmen görüşleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (25), 31-56.
- Davis, E. A. & Krajcik, J. S. (2005). Designing educative curriculum materials to promote teacher learning. *Educational Researcher*, 34(3), 3-14.
- Demir M. K. (2016). Hayat bilgisi öğretim programının değiştirilme gerekçelerine dair öğretmen aday görüşleri, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 47,157-171.
- Duru, A. ve Korkmaz, H. (2010). Öğretmenlerin yeni matematik programı hakkındaki görüşleri ve program değişim sürecinde karşılaşılan zorluklar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(38), 67-81.
- Egan, K. (1978). What is curriculum? *Curriculum Inquiry*, 8(1), 65-72.
- Erdoğan, M., Kayır, Ç. G., Kaplan, H., Ünal, Ü. Ö. A., ve Akbunar, Ş. (2005). 2005 yılı ve sonrasında geliştirilen öğretim programları ile ilgili öğretmen görüşleri; 2005-2011 yılları arasında yapılan araştırmaların içerik analizi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(1), 171-196.
- Geçit, Y. (2008). Cumhuriyet dönemi lise coğrafya öğretim programları üzerinde bir çalışma. *Marmara Coğrafya Dergisi Sayısı:18 Temmuz – 2008*, 149 – 178.
- Gelen, İ. ve Beyazıt, N. (2007). Eski ve yeni ilköğretim programları ile ilgili çeşitli görüşlerin karşılaştırılması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 51, 457-476.
- http://devlet.com.tr/makaleler/y338TURK_EGITIM_POLITIKASININ_DEVLET_POLITIKASI_O_ARAK_DUZENLENMESI_IHTIYACI.html adresinden 03/01/2020 tarihinde ulaşılmıştır.
- <https://setav.org/assets/uploads/2019/04/272A.pdf> adresinden 03/01/2020 tarihinde ulaşılmıştır.
- <http://www.gonuldergisi.com/turkiye-egitim-politikalarinin-analizi-yrd-doc-dr-cemtopsakal.html> adresinden 03/01/2020 tarihinde ulaşılmıştır.
- İnal, K. (2006). Neoliberal eğitim ve yeni ilköğretim müfredatının eleştirisi. *Praksis*, 14, 265-287.
- Karadağ, Ö. (2012). Anlama becerileri açısından Türkçe dersi öğretim programı (6, 7, 8. sınıflar)’na eleştirel bir bakış. *Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 36(1), 97-110.
- Karaman, P.ve Karaman, A. (2016). Fen bilimleri öğretmenlerinin yenilenen fen bilimleri öğretim programına yönelik görüşleri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 243-269.
- Kelting-Gibson, L. M. (2005). Comparison of curriculum development practices. *Educational Research Quarterly*, 29(1), 26-36.
- Kress, G. (2000). A curriculum for the future. *Cambridge Journal Of Education*, 30(1), 133-145.
- Mitchell, B. (2016). Curriculum Construction and Implementation. *International Journal of Liberal Arts and Social Science*. 4(4), 45-56.

- Oliva, P. F. (1988). *Developing the curriculum*. New York: Scott, Foresmand & Company.
- şahin, M. (2009). Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze Türkiye’de hayat bilgisi dersi programlarının gelişimi. *The Journal of International Social Research*, 2(8).402-410.
- Sünkür, M. Ö., Arıbaş, S., İlhan, M. ve Sünkür, M. (2012). Tahmin et-açıkla yöntemi ile desteklenmiş yansıtıcı düşünmeye dayalı etkinliklerin 7. Sınıf öğrencilerinin fen ve teknoloji dersine yönelik tutumlarının etkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (33), 25-35.
- Tekbıyık, A. ve Akdeniz, A. R. (2008). İlköğretim fen ve teknoloji dersi öğretim programını kabullenmeye ve uygulamaya yönelik öğretmen görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 2(2), 23-37.
- Tekışık, H. H. (1992). İlköğretim okullarında program geliştirme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(8). 351-362.
- Yıldız, O. ve Yıldız, T. (2016). Türkiye cumhuriyeti eğitim politikaları. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 24-41.
- Yüksel, İ. (2010). *Türkiye için program değerlendirme standartları oluşturma çabası*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

Öğretim Programlarının Değişimi Üzerine Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Birol SUSAM¹, Mehmet Kaan DEMİR²

Öz

Eğitim sistemleri teknolojinin gelişmesi ve bilgiye ulaşmanın kolaylaşması gibi nedenlere bağlı olarak güncellenmeye ve değişmeye daha fazla ihtiyaç duymaktadır. Eğitim sistemlerinin değişmesi ve güncellenmesine bağlı olarak eğitimin kılavuzu olan öğretim programları da değişmektedir. Öğretim programlarının uygulayıcısı olan öğretmenler program değişikliklerinden doğrudan etkilenmektedir. Öğretim programlarının değişimi üzerine sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesini amaçlayan bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Samsun ilindeki ilkokullarda görev yapan 21 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma verilerini toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi tekniği kullanılarak anlamlı hale getirilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen bulguların modellenmesinde NVİVO paket programı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerine göre; öğretim programları bireyin ve toplumun ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olmalı, bilimsel ve teknolojik gelişmelere dayanarak program değişikliği yapılırken kültürel ve milli değerlerin de göz önünde bulundurulmalıdır. Program değişikliği sürecine öğretmenlerin yeterince dahil edilmediği ve yapılan program değişikliklerine yeterince olumlu bakılmadığı anlaşılmaktadır. Program değişikliği yapıma sebeplerinin MEB üst kadrosu görüşlerine dayandırıldığı, sık program değişiklikleri yapıldığı ve değişikliklerin ülkenin ihtiyacı olan insan niteliğinin karşılamaya uygun olmadığı öğretmenlerce değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Sınıf öğretmeni
Öğretim programı
Program değiştirme

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 07.06.2020

Kabul Tarihi: 17.06.2020

E-Yayın Tarihi: 31.08.2020

¹ Öğretmen, Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Türkiye, birolsusam@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4523-6995>

² Prof. Dr. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Türkiye, mkdemir2000@yahoo.com, <https://orcid.org/0000-0001-8797-0410>

Giriş

Ülkeler geleceklere için bireyleri eğitime çabası içinde olup eğitim sistemi içinde karşılaştıkları sorunlara yeni çözümler aramaktadırlar. Bireylerin aldıkları eğitimden en üst düzeyde faydalanması için yeni strateji ve yöntemler araştırılmaktadır (Butakin ve Özgen, 2007). Bireyleri daha donanımlı hale getirmek isteyen eğitim sistemleri yeni yaklaşımlara ihtiyaç duymaktadır (Sünkür, Arıbaş, İlhan ve Sünkür, 2012). Eğitim sistemlerinin çıktısı olma özelliği taşıyan bireyler dünyayı anlayabilme ve kendilerini gerçekleştirme yolunda ilerleyerek değişime ayak uydurmaları için bazı beceri ve tutumları kazanmalıdır (Karadağ, 2012). Eğitim hedefleri oluşturulurken, sosyal-kültürel yapı ve ülkenin ekonomik öncelikleri göz önüne alınarak uzun yıllar sürdürülebilecek sistemler üzerinde çalışılmalıdır. (Yıldız ve Yıldız, 2016).

Eğitim sistemleri günümüzde bilgi, teknoloji ve bilimin hızlı ilerlemesine ve değişmesine bağlı olarak güncellenmesi zorunlu olan bir yapı haline gelmiştir. Eğitim sistemlerinin güncellenmesi sistemin kılavuzu görevini gören programlar değiştirilmeden yapılamaz. İhtiyaca uygun hazırlanmış öğretim programlarıyla eğitimin istenen hedef ve amaçlarına ulaşmasının kolaylaşacağı düşünülmektedir (Çıray, Küçükylmaz ve Güven, 2015). Eğitim açıklanırken programdan bağımsız düşünülemez. Program özellikleri öğretmenlerin belirli öğretim konularında bilgisini arttırmaya yardımcı olur. Buradan yola çıkarak yeni karşılaşılan durumlarda daha esnek olunabilir (Davis ve Krajcik, 2005).

Programlar eğitim sistemi için kılavuz görevi görmektedir. İlk defa Roma’da yarış arabalarının üzerinde yarıştığı oval biçimdeki koşu pistini tanımlayan Latince kavram olan “curriculum” olarak karşımıza çıkan öğretim programı “izlenen yol” ya da “izlenince” anlamında eğitimde kullanılmaya başlanmıştır (Oliva, 1988, s. 4). Toplumlar bireyleri yetiştirirken belirli standartlara sahip programlarını sorgulamaya başladılar (Egan, 1978). Program geliştirme durağan bir süreç olmadığı için bu tür faaliyetlerin aynı kalması mümkün değildir (Keltling-Gibson, 2005). Gerekli koşullar ile altyapıların hazırlanmadan uygulamaya konulan öğretim programının beklenen başarıyı yakalaması olanaklı görülmemektedir. Bu durumu daha önce uygulamadan kaldırılan programlardan da görebiliriz (Aykaç, 2007). Eğitim kurumlarının işlevlerini gerçekleştirme durumları, ancak uyguladıkları eğitim programlarının tüm boyutlarıyla tüm paydaşlarının katılımıyla değerlendirilmesi sonucunda belirlenebilir (Yüksel, 2010). Dünyanın değişmesi ve gelişmesiyle birlikte ülkelerin ihtiyacı olan yetişmiş insan ihtiyacı her geçen gün değişmektedir. Ülkelerin ihtiyacı olan insan niteliğini karşılamak amacıyla eğitim sistemleri ve eğitim sistemlerinin kılavuzu olan öğretim programlarının değişmesi gerekmektedir.

Türkiye eğitim sisteminin bilinen bir özelliği de sık aralıklarla sistem değişikliklerine maruz kalmış olmasıdır. Dünyada hızla karşımıza çıkan bilimsel ve teknolojik ilerlemeleri yakalamak toplumlar için zorunluluk haline gelmiş durumdadır (Geçit, 2008). Şahin’ e (2009) göre Türkiye’nin müfredat geliştirme tarihi 1924 senesinde başlamış olup durum ve ihtiyaçlara bağlı olarak Cumhuriyet tarihi boyunca pek çok kez güncellenmiş ve gerektiğinde değiştirilmiştir. 1926 programında derslerin adlarına ek olarak amaç ve konuların işleniş sürecinde dikkat edilmesi gereken önemli ayrıntılar yer almaktadır. Ayrıca bu programla John Dewey’in Türkiye’ye davetinde hazırlanmış olduğu raporda yer alan hayat bilgisi gibi kavramlara yer verilmiştir (Şahin, 2009). 1930 yılında şehir okulları müfredatının ilkelerine sadık kalınacak şekilde köyde okuyan öğrencilerin köyün şartlarına ve ihtiyaçlarına göre yetişmesi amacıyla Köy Mektepleri Müfredat Programı hazırlanmıştır (Tekişik, 1992). 1948 programı 20 yıl boyunca uygulamada kalmış olma özelliğine sahiptir. 1948 programında esas alınan bilgi üretimi olmuş ve eğitimin hedefleri milli eğitime göre toplumsal, kişisel, insan ilişkiler ve ekonomik yönden olmak üzere dörde ayrılmıştır (Şahin, 2009). Türkiye’de 1990’lı yılların sonuna doğru yapılandırmacı yaklaşımın etkisine bağlı olarak 2004 yılında yeni ilköğretim programları oluşturulması için geniş çaplı çalışma gerçekleştirilmiştir (Erdoğan, Kayır, Kaplan, Ünal ve Akbunar, 2005). 2005 ilköğretim programlarında davranışçı yaklaşımdan vazgeçilerek yapılandırmacı yaklaşım esas alınmıştır (Şahin, 2009). 2005 yılında yapılandırmacı yaklaşım benimsenerek uygulamaya konulan programlar bazı açılardan eleştiri almıştır. Yeni programın küreselleşen dünyada insanın bir sermaye olarak görülmesi ve bu sermayenin geliştirilmesi gerektiği görüşünün sonucu olarak ortaya çıktığı savunulmuştur (İnal, 2006). Eğitimcilerin çoğu yeni oluşturulan yaklaşıma ve programa karşın alışık oldukları şekilde öğretmeye devam etmişlerdir.

Yapılan program değişiklikleri kabul görmediği için kâğıt üstünde kalmıştır (Baş, 2011). İhtiyaçlara dayalı olarak yeni oluşturulmuş olan programların beklenen başarıya ulaşması programın oluşturulma süreci kadar önemlidir. Revize edilmiş veya yeni oluşturulmuş programın tüm paydaşlarının dahil edildiği tavsiye ve geri bildirimlerin iyi işlenmesi başarıya ulaşmaya katkı sağlamaktadır (Mitchell, 2016). 2005 yılından sonra da öğretim programlarında 2009, 2015, 2017 ve 2018 yıllarında değişiklikler yapıldığı bilinmektedir.

Türkiye’de 2005 yılında tüm öğretim programlarının değiştirilmesi devrimsel bir proje olarak sunulmuş olsa da zaman içerisinde ülkenin her alanında beklenen etki ve başarıyı sağlamadığı anlaşılmıştır. Özellikle ülkenin büyüklüğü ile beraber eğitimsel eşitsizliklerin sürmesi, öğretmen boyutunun program değişimine bakışı ya da hazır oluş durumu ve siyasal etkiler sebepleriyle birçok dersin öğretim programı daha 2005 yılından sonra 5 yıl geçmeden değişmeye başlamıştır. 2018 yılı da eğitim tarihimizde öğretim programında önemli değişimlerin yaşandığı yıllardan birisi olmuştur. Öğretim programlarının bilim ve teknolojinin hızlı gelişmesi ile toplumun ihtiyaçlarına bağlı olarak değiştirilmesi kaçınılmaz olmaktadır. Öğretim programlarının değişim süreci kadar uygulama süreci de önemlidir. Öğretim programlarının geliştirilmesinden sonra uygulama sürecinde başarıya ulaşması için en önemli etken uygulayıcı olan öğretmenlerin programın uygulanmasına yönelik göstermiş olduğu tutumlardır. Bu araştırmada eğitim-öğretim faaliyetlerinin temel bileşenlerinden olan öğretim programlarının değişimi üzerine sınıf öğretmenlerinin görüşlerini değerlendirmek amacıyla bir öğretim programının hangi özelliklere sahip olması gerektiği, öğretim programlarının uygulama süresi, öğretim programı değişikliği yapılırken göz önünde bulundurulacak faktörler, öğretim programı değişikliği sürecine öğretmen katılımı, öğretim programı değişikliğinde olumlu bulunan yönler, Türkiye’de öğretim programı değişikliği yapılma sebepleri, öğretim programı değiştirilme sıklığı, program değişikliklerinin ülkenin ihtiyacı olan insan niteliklerine uygunluğu, programın hangi sorunları çözmesi gerektiği, öğretim programı değişikliğine okulların hazırlanması, öğretim programı değişikliklerinin bilimsel ve teknolojik gelişmelere uygunluğu, öğretim programlarının değişikliğinde oryantasyon süreci, hangi derslerde öğretim programı değişikliğine ihtiyacı duyulduğu ve ideal bir öğretim programının nasıl olması gerektiği alt amaçlarına ulaşılması hedeflenmiştir.

Yöntem

Araştırma Modeli

Öğretim programlarının değişimi üzerine sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesini amaçlayan bu araştırmada nitel yöntemlerden olgubilim deseni kullanılmıştır. Olgubilim deseninde verilere ulaşılan kaynaklar konuyu yaşayan ve deneyim eden bireylerden oluşmaktadır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2017).

Çalışma Grubu

Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örneklem yöntemi kullanılarak en az 15 yıl mesleki tecrübeye sahip sınıf öğretmenlerinden örneklem oluşturulmuştur. Amaçlı örneklem araştırmanın amacına uygun durumların seçilmesidir (Büyüköztürk vd., 2017). Katılımcılar en az 16-20 en fazla ise 36-40 yıl mesleki tecrübeye sahip, yaşları en az 39 en fazla 62 olan 12 öğretmenin mesleki anlamda kendisini yeterli gördüğü, 7 öğretmenin kendini orta derecede yeterli gördüğü, 2 öğretmenin ise kendini mesleki anlamda yetersiz gördüğü 7 kadın 14 erkek olmak üzere 21 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırma verilerini toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan ve 14 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler hem basit seçenekli cevaplama hem de araştırılan konu ile ilgili derinlemesine veri toplanmasını birleştirebilmektedir (Büyüköztürk vd., 2017). Oluşturulan görüşme formu araştırmacılarca ayrıntılı olarak incelenmiş ve alanında uzman 2 öğretim üyesinden ve kıdemli sınıf öğretmenlerinden görüş alınarak son halini almıştır.

Güvenirlilik ve Geçerlik Çalışmaları

Verilerin güvenirliliğini sağlamak amacıyla analiz sürecinde iki farklı analiz yapılmış ve birbiriyle karşılaştırılmıştır. Görüşme sonucu elde edilen verilerin kodlanması sürecinde 2 farklı kodlayıcı analizi ve bunlar arasındaki uyum yüzdesi (%79) güvenirliliği artırıcı bir husustur. Katılımcılarla yapılan görüşmelerin geçerliliğinin sağlanması amacıyla görüşme sırasında bilgisayara kaydedilen görüşme katılımcıya okutularak onaylanması istenmiştir. Ayrıca katılımcılara ait doğrudan aktarmalarla görüşler desteklenmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırma verileri 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı içinde Samsun ilindeki merkez ilkokullarda görevli sınıf öğretmenleriyle 30 ile 45 dakika süren görüşmeler yapılarak araştırmacının yanında bulundurduğu bilgisayara yazmak yoluyla kayıt edilerek toplanmıştır.

Verilerin Analizi

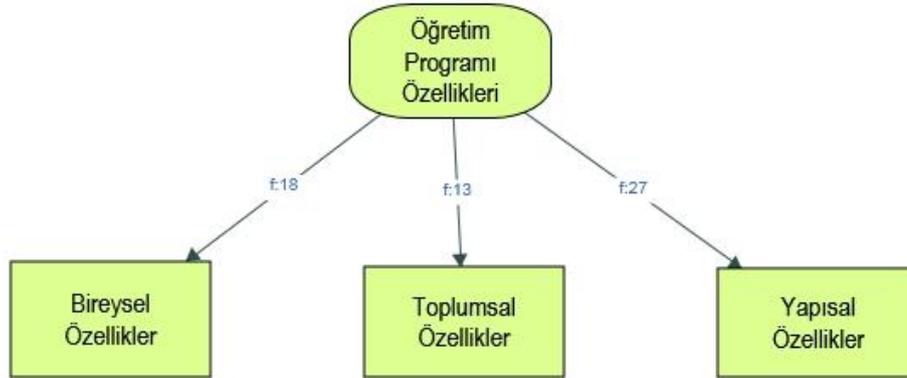
Araştırma verileri içerik analizi tekniği kullanılarak anlamlı hale getirilmiştir. Kullanılan bu analiz yöntemi belirli kurallar dahilinde kodlamalar yapılarak bir metnin daha küçük içerik kategorileriyle özetlendiği, sistematik ve yenilenebilir bir analiz tekniği olarak tanımlanabilir (Büyüköztürk vd., 2017). Bulguların modellenmesinde ise NVivo paket programından yararlanılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde öğretim programlarının değişimi üzerine sınıf öğretmenlerinin görüşlerine yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Bir Öğretim Programının Sahip Olması Gereken Özelliklerine Yönelik Bulgular

Araştırmanın birinci sorusu olan “Bir öğretim programının hangi özelliklere sahip olması gerektiğini düşünüyorsunuz?” sorusuna katılımcıların verdikleri cevaplara ait bulgular Şekil 1, Şekil 2, Şekil 3 ve Şekil 4’te verilmiştir.

Şekil 1. Öğretim programının sahip olması gereken özellikleri

Sınıf öğretmenlerinin verdikleri yanıtlara göre öğretim programının özellikleri üç üst kategoriye ayrılmıştır. Bu kategoriler programın bireysel özellikleri, programın toplumsal özellikleri ve programın yapısal özellikleri şeklindedir.

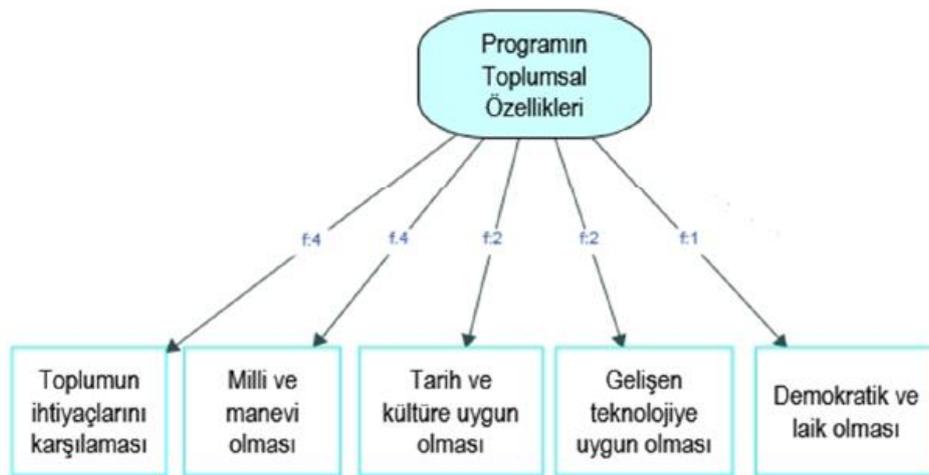

Şekil 2. Öğretim programının sahip olması gereken bireysel özellikleri

Öğretim programının bireysel özellikleri katılımcı cevaplarına göre; öğrencinin ihtiyaçlarını karşılaması (f:9), çocukların gelişimine uygun olması (f:3), bilgiye ulaştırıcı olması (f:2), ahlaklı öğrenciler yetiştirilmesi (f:2), Z kuşağına uyumlu olması (f:1) ve üreten birey yetiştirilmesi (f:1) şeklinde kategorilere ayrılmıştır. Öğretim programlarının bireysel özellikleri hakkında görüş bildiren bazı katılımcıların görüşleri şu şekildedir.

(SÖ-7) “Öğretim programı öğrencinin bireysel özelliklerini ön plana çıkarmalı. İyi bireyler yetiştirmek meslek kazandırmaktan daha önemlidir. Programlar ahlaklı iyi bireyler yetiştirmeyi ön planda tutmalı.” (Ahlaklı öğrenciler yetiştirilmesi).

(SÖ-4) “Bir öğretim programı öncelikle çocuğun gelişim dönemine uygun olmalı. Öğrencinin gelişim dönemi dikkate alınmadan hazırlanan programlarda kazanım ve hedeflere ulaşmada büyük zorluklar yaşanıyor.” (Çocukların gelişimine uygun olması).

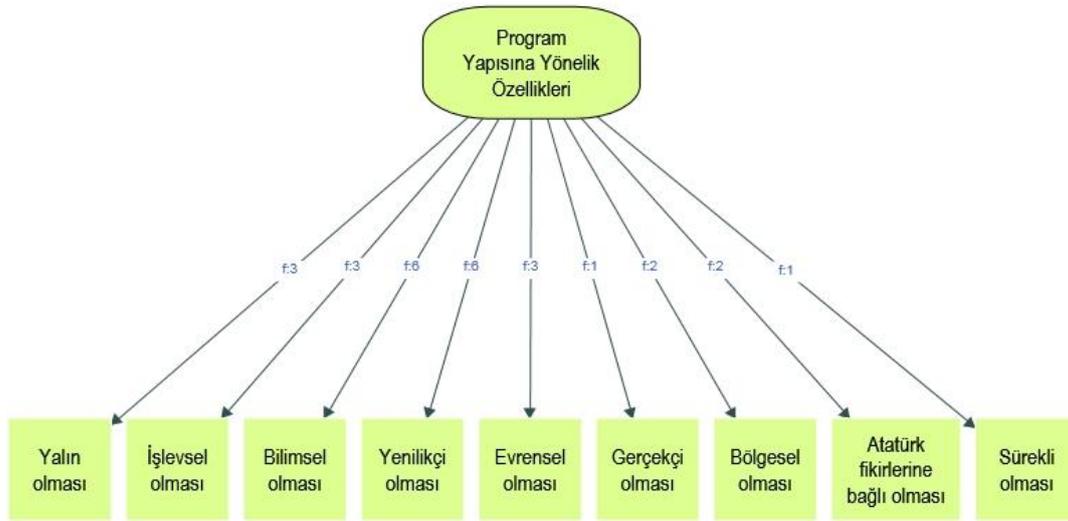
Şekil 3. Öğretim programının sahip olması gereken toplumsal özellikleri

Öğretim programlarının taşıması gereken toplumsal özellikleri, toplumun ihtiyacını karşılaması (f:4), milli ve manevi olması (f:4), tarih ve kültüre uygun olması (f:2), gelişen teknolojiye

uygun olması (f:2), demokratik ve laik olması (f:1) şeklindedir. Öğretim programının toplumsal özellikleri arasında en çok tekrar eden görüş toplumun ihtiyacını karşılaması ile milli ve manevi özelliklere sahip olması olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretim programının toplumsal özelliklerine yönelik bazı katılımcıların görüşleri aşağıda sıralanmıştır.

(SÖ-9) “Öğretim programı ülkenin tarihini, kültürünü, birlikte yaşamayı ve geçmişini öğrencilere aktarmalı.” (Milli ve manevi olması).

(SÖ-21) “Öğretim programı ülkenin gerçeklerini, coğrafyasını, kültürünü, tarihini, ideallerini dikkate alarak bir dünya felsefesi oluşturmalı” (Tarih ve kültüre uygun olması).

Şekil 4. Öğretim programının sahip olması gereken yapısal özellikleri

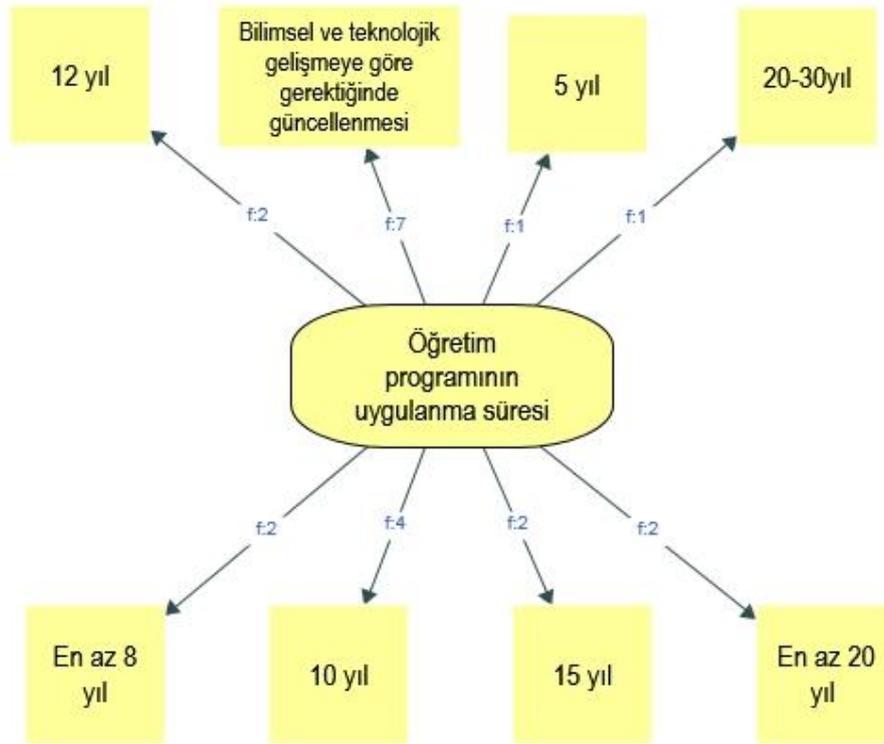
Öğretim programların yapısal özellikleri ise yalın olması (f:3), işlevsel olması (f:3), bilimsel olması (f:6), yenilikçi olması (f:6), evrensel olması (f:3), gerçekçi olması (f:1), bölgesel olması (f:2), Atatürk fikirlerine bağlı olması (f:2) ve sürekli olması (f:1) şeklindedir. Katılımcılara göre öğretim programlarının yenilikçi ve bilimsel olması en çok tekrar eden görüş olmuştur. Katılımcı sınıf öğretmenlerinin bazı görüşleri aşağıda verilmiştir.

(SÖ-10) “Bir öğretim programı bireyi hayata hazırlamalı, gereksiz bilgi ve becerilerden arındırılmış yalın şekilde olmalı.” (İşlevsel olması).

(SÖ-12) “Bir öğretim programının değişim sıklığı çok önemlidir. Sürekli değişmemeli ve süreklilik arz etmeli” (Sürekli olması).

Öğretim Programlarının Uygulanma Süresine İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin “Bir öğretim programının ortalama kaç yıl uygulanması gerektiğini düşünüyorsunuz? Neden?” sorusuna verdiği cevapların analiz sonuçları Şekil 5’te verilmiştir.

Şekil 5. Öğretim programlarının uygulanma süresi

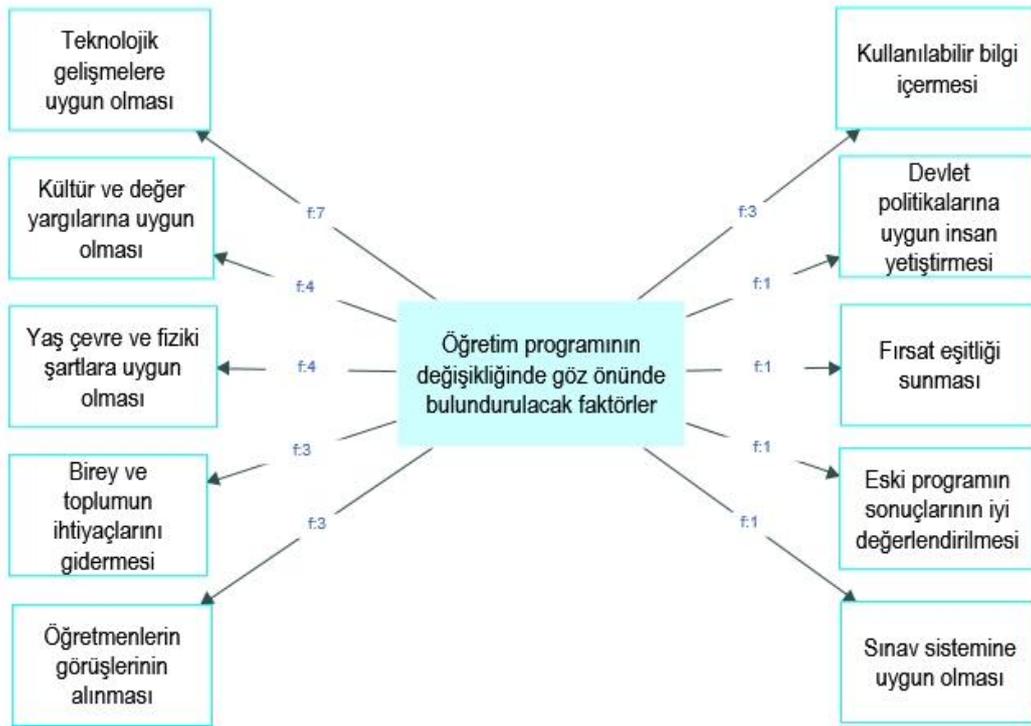
Öğretim programının uygulanma süresine ilişkin verilen cevapların analiz sonuçlarına göre bir öğretim programının uygulanma süresi; 12 yıl (f:2), 5 yıl (f:1), 20-30 (f:1) yıl, en az 8 yıl (f:2), 10 yıl (f:4), 15 yıl (f:2), en az 20 yıl (f:2) ve bilimsel ve teknolojik çalışmalara göre gerektiğinde güncellenmesi (f:7) şeklindedir. Öğretim programının uygulanma süresine yönelik öğretmen görüşleri arasında en fazla tekrar eden ve dikkat çekici olan bilimsel ve teknolojik çalışmalara göre gerektiğinde güncellenmesi gerektiğidir. Bazı görüşler şu şekildedir.

(SÖ-2) “En az 8 yıl olmalı çünkü çocuk okulunu başladığı programla bitirmeli. Örneğin biz el yazısı ile başladık ancak şu an düz yazıya geçtik. Bu durum çocukların kötü etkilenmesine sebep oluyor.” (En az 8 yıl).

(SÖ-5) “Bir öğretim programı bir insanı anaokulundan yükseköğretime kadar süren süre içinde değişmemeli ancak değişen ve gelişen teknoloji ile bilime göre güncellenmeli.” (Bilimsel ve teknolojik çalışmalara göre gerektiğinde güncellenmesi).

Öğretim Programı Değişikliklerinde Göz Önünde Bulundurulması İstenen Faktörlere Yönelik Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin “Sizce bir öğretim programı değişikliği yapılırken hangi faktörler göz önünde bulundurulmalıdır?” sorusuna verdiği cevapların analiz sonuçları Şekil 6’da verilmiştir.

Şekil 6. Öğretim programı değişikliklerinde göz önünde bulundurulması gereken faktörler

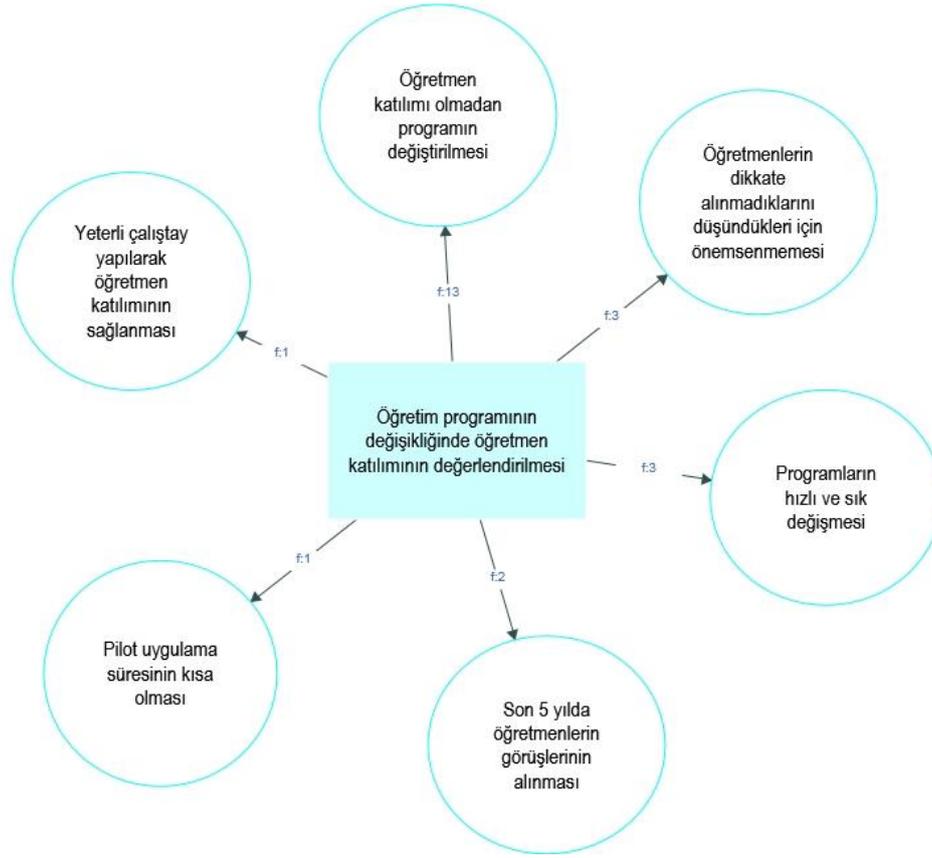
Öğretmen cevaplarına göre öğretim programlarının değiştirilmesi sürecinde dikkat edilmesi gereken faktörlerden en fazla tekrar eden teknolojik gelişmelere uygun olmasıdır (f:7). Bunun yanında kültür ve değer yargılarına uygun olması (f:4), yaş çevre ve fiziki şartlara uygun olması (f:4), birey ve toplum ihtiyaçlarını gidermesi (f:3), öğretmen görüşlerinin alınması (f:3), kullanılabilir bilgi içermesi (f:3), devlet politikalarına uygun insan yetiştirmesi (f:1), fırsat eşitliği sunması (f:1), eski program sonuçlarının iyi değerlendirilmesi (f:1) ve sınav sistemine uygun olması (f:1) diğer görüşler olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretim programı değişikliğinde dikkat edilmesi gereken faktörlere yönelik bazı görüşler aşağıda verilmiştir.

(SÖ-1) “Kesinlikle merkez ile değil de taşrayla iletişim halinde olmalı. Taşradan fikir alınmalı diyalog olmalı. Yani Ankara Çankaya’daki okul ile Samsun Alaçam’daki okul arasında imkanlar aynı değil. Fırsat eşitliği sağlamıyor bu nedenle şartlara uygun olmalı.” (Fırsat eşitliği sunması).

(SÖ-16) “Toplumun kültürel yapısı, folkloru ve müziği göz önünde bulundurulmalı. Yabancı ülkeler bir bilgisayar oyunu yapıyor ve bu oyunu oynayanlardan dolayı senin kültürünü kötü etkileyebiliyorlar. Kültürümüz ve tarihimizle ilgili oyunlar olmalı. Kültürü dijitalleştiren oyun olmalı. Kültürü teknoloji kullanarak aktarmalı.” (Kültür ve değer yargılarına uygun olması).

Öğretim Programı Değişikliklerinde Öğretmen Katılımına Yönelik Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin “Türkiye’de yapılan öğretim programı değişikliklerine öğretmen katılımını nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusuna verdiği cevapların analiz sonuçları Şekil 7’de verilmiştir.

Şekil 7. Öğretim programı değişikliklerinde öğretmen katılımının değerlendirilmesi

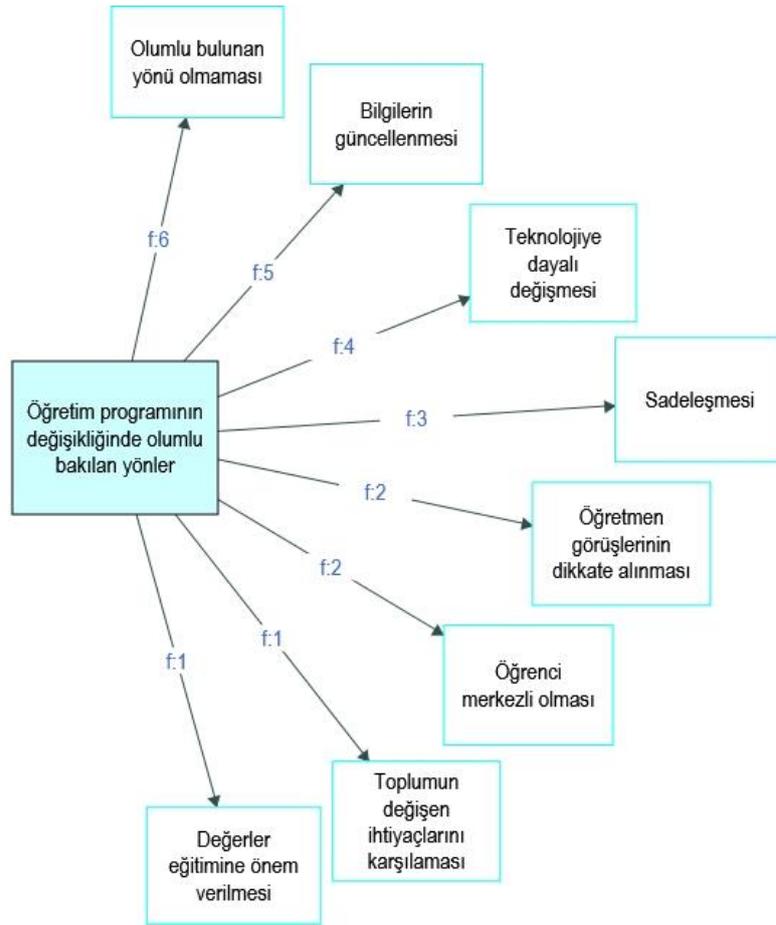
Katılımcıların öğretim programına öğretmen katılımına yönelik görüşleri arasında en çok tekrar eden görüş öğretmen katılımı olmadan öğretim programlarının değiştiğidir (f:13). Diğer görüşler ise öğretmenlerin dikkate alınmadıklarını düşündükleri için önemsenmemesi (f:3), programın hızlı ve sık değişmesi (f:3), son 5 yılda öğretmen görüşlerinin alındığı (f:2), pilot uygulama sürecinin kısa olduğu (f:1) ve yeterli çalıştay yapılarak öğretmen katılımının sağlanması gerektiği (f:1) şeklindedir. Bu konudaki bazı görüşler aşağıda sıralanmıştır.

(SÖ-3) “Öğretim programları öğretmenlere hazır sunuluyor. Program yapıldıktan sonra biz bilgilieniyoruz. Program değişmeden önce bize sunulsa daha etkin sonuçlar ortaya çıkar. Şu an öğretmen katılımı yeterli değil”. (öğretmen katılımı olmadan öğretim programlarının değiştirilmesi).

(SÖ-18) “Öğretmen katılımının hiç olmadığını düşünüyorum. Okullara gelen anket vs. hiç tanık olmadım.” (öğretmen katılımı olmadan öğretim programlarının değiştirilmesi).

Öğretim Programı Değişikliklerinde Olumlu Bakılan Yönler İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin “Öğretim program değişikliklerinin hangi yönlerini olumlu bulmaktasınız?” sorusuna verdiği cevapların analiz sonuçları Şekil 8’de verilmiştir.

Şekil 8. Öğretim programı değişikliklerinde olumlu görülen yönler

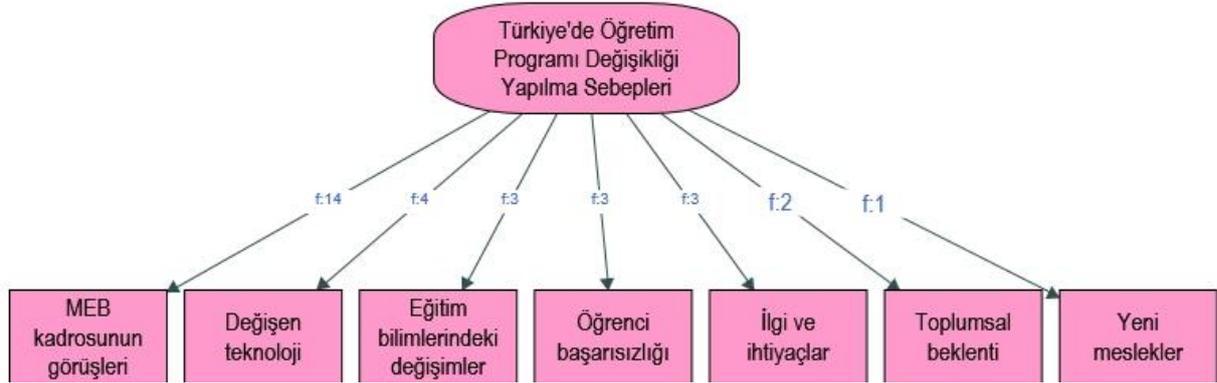
Katılımcıların görüşlerine göre öğretim programı değişikliklerinin olumlu bulunan yönünün olmaması (f:6) en çok tekrar eden görüş olmuştur. Diğer görüşler ise bilgilerin güncellenmesi (f:5), teknolojiye dayalı değişmesi (f:4), sadeleşmesi (f:3), öğretmen görüşlerinin dikkate alınması (f:2), öğrenci merkezli olması (f:2), toplumun değişen ihtiyaçlarını karşılanması (f:1) ve değerler eğitime önem verilmesi (f:1) şeklindedir. Öğretim programının olumlu bakılan yönlerine ilişkin bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıda sıralanmıştır.

(SÖ-14) “Bilgilerin güncellenmesi yönünden olumlu buluyorum. Diğer bir söyleyişle kullanılabilir bilgilerin güncellenmesi. Gereksiz bilgilerin ayıklanmasını olumlu buluyorum. Kalıplaşmış bilgilerden uzaklaşıyoruz.” (Bilgilerin güncellenmesi).

(SÖ-20) “El yazısı konusunda çok büyük sorun oldu bu ülkede programın teknolojiye dayalı olarak değiştirilmesini olumlu buluyoruz ama ürün ortaya çıkmadan değiştirilmesini olumsuz buluyorum.” (Teknolojiye dayalı değişmesi).

Türkiye’de Program Değişikliklerinin Sebeplerine İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin “Türkiye’de öğretim programı değişikliği yapılmasının sebepleri sizce nelerdir?” sorusuna verdiği cevapların analiz sonuçları Şekil 9’da verilmiştir.

Şekil 9. Öğretim programı değişikliklerini etkileyen sebepler

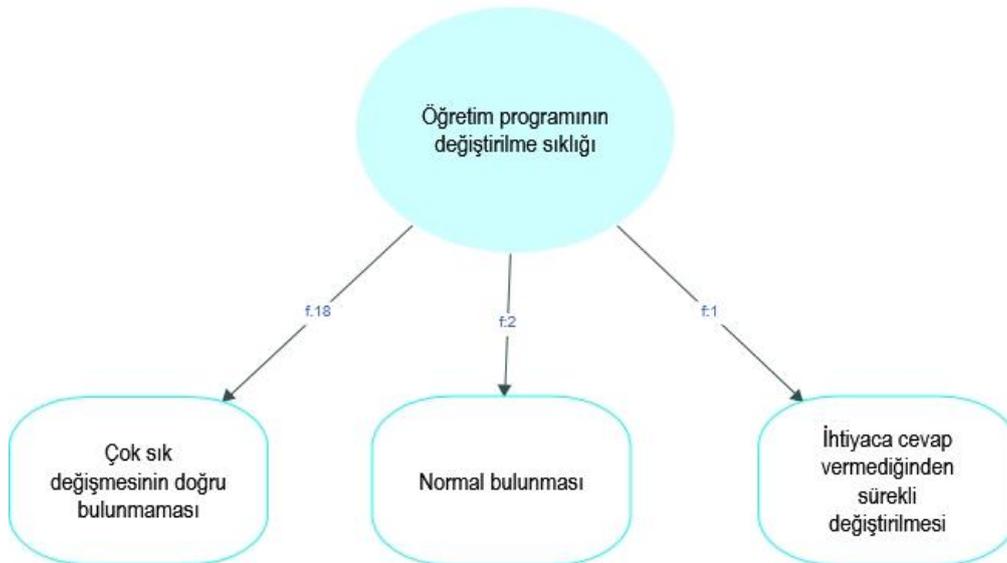
Öğretmenlerin Türkiye’de öğretim programı değişikliği sebeplerine yönelik görüşlerine göre en çok tekrar eden görüş MEB kadrosunun görüşleridir (f:14). Buna ek olarak değişen teknoloji (f:4), eğitim bilimlerindeki değişimler (f:3), öğrenci başarısızlığı (f:3), ilgi ve ihtiyaçlar (f:3), toplumsal beklenti (f:2) ve yeni meslekler (f:1) şeklindedir. Bazı katılımcıların verdiği dikkat çekici yanıtlar şu şekildedir

(SÖ-15) “İlgi ve ihtiyaçları karşılayamaması olabilir. Toplumsal beklentinin oluşmasına yönelik programlar değiştiriliyor.” (İlgi ve ihtiyaçlar).

(SÖ-20) “Eğitim sistemini dönütleri güncelleme gerektiriyor. Bakan odaklı eğitim politikalarına bağlı olarak program değiştiriliyor. Yeni yönetimle yeni program değişiyor.” (MEB kadrosunun görüşleri).

Öğretim Programlarının Değiştirilme Sıklığına İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin “Türkiye’de öğretim programların uygulanma sürelerini-değiştirilme sıklığını nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusuna verdiği cevapların analiz sonuçları Şekil 10’da verilmiştir.

Şekil 10. Öğretim programlarının değiştirilme sıklığı

Öğretmenlerin öğretim programlarının değişime sıklığına yönelik cevaplarına göre çok sık değişmesinin doğru bulunmaması (f:18), normal bulunması (f:2) ve ihtiyaca cevap vermediğinden sürekli değiştirilmesi (f:1) şeklinde görüşler ortaya çıkmıştır. Bazı katılımcıların verdiği dikkat çekici yanıtlar şu şekildedir.

(SÖ-21) “Çok sıklıkla değişiklik yapıyor ancak böyle yapılmamalı, mevcut sınav sistemleri bu değişikliğe zorlayabilir. Çünkü birbiri ile bağlantılı.” (Çok sık değişmesinin doğru bulunmaması).

(SÖ-9) “Program değişme sıklığına uygun değil. Programlar sürekli değiştiğinde sonuçları kötü oluyor. Biz programın sonucunu akademik olarak denetliyoruz. (Çok sık değişmesinin doğru bulunmaması).

Öğretim Programı Değişikliklerinde Ülkenin İhtiyacı Olan İnsan Niteliğine Uygunluğuna İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin “Yapılan program değişikliklerinin ülkenin ihtiyacı olan insan niteliklerine uygunluğunu nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusuna verdiği cevapların analiz sonuçları Şekil 11’de verilmiştir.

Şekil 11. Program değişikliklerinin ülkenin ihtiyacı olan insan niteliklerine uygunluğu

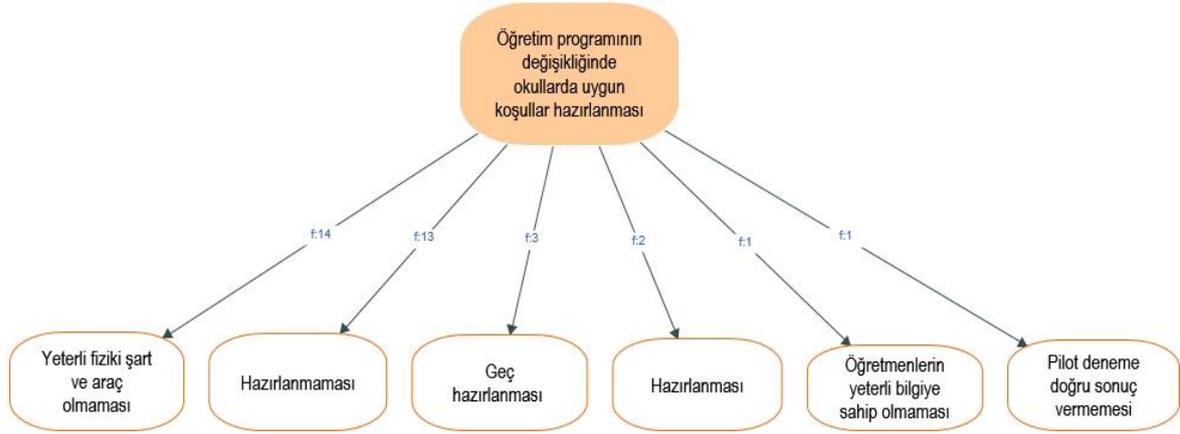
Katılımcı cevaplarına göre öğretim programı değişikliğinde ülkenin ihtiyacı olan insan niteliğine uygunluğu konusunda karşımıza çıkan görüşler uygun olmadığı (f:16), uygun olduğu (f:4) ve kısmen uygun olduğu (f:1) şeklindedir. Yapılan program değişikliklerinin ülkenin ihtiyacı olan insan niteliklerine uygunluğunu araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun düşük görmesi ya da uygun görmemesi dikkat çeken önemli bir bulgudur. Bazı katılımcıların verdiği dikkat çekici yanıtlar şu şekildedir.

(SÖ-11) “Öncelikle insan yetiştirirken amaç toplumun ihtiyacını karşılayacak bireyler olmalı. Bizde yeterince iş gücü var ve bu işi yapacak ahlaklı insana ihtiyaç var. Son yıllarda programlar bu ihtiyaca yönelik. Özellikle değerler eğitiminin konulması oldukça etkili.” (Uygun olması).

(SÖ-4) “Tarım toplumuyuz ama tarımdan sürekli uzaklaşıyoruz. Bu durum bizim eğitim sistemimize uygun değil. Eskiden köy enstitüsü vardı. Köyde öğretmen yok ve köylü eğitilmiyor. Köyde okulların kapanmasının eğitim sistemimize olumsuz etkileri oldu.” (Uygun olmaması).

Öğretim Programlarının Çözmesi Beklenen Sorunlara İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin “Programlar ülkenin ya da bireylerin hangi sorunlarını çözmeye yönelik olmalıdır?” sorusuna verdiği cevapların analiz sonuçları Şekil 12’de verilmiştir.

Şekil 13. Öğretim programı değişikliklerinde okullarda uygun koşulların hazırlanma durumu

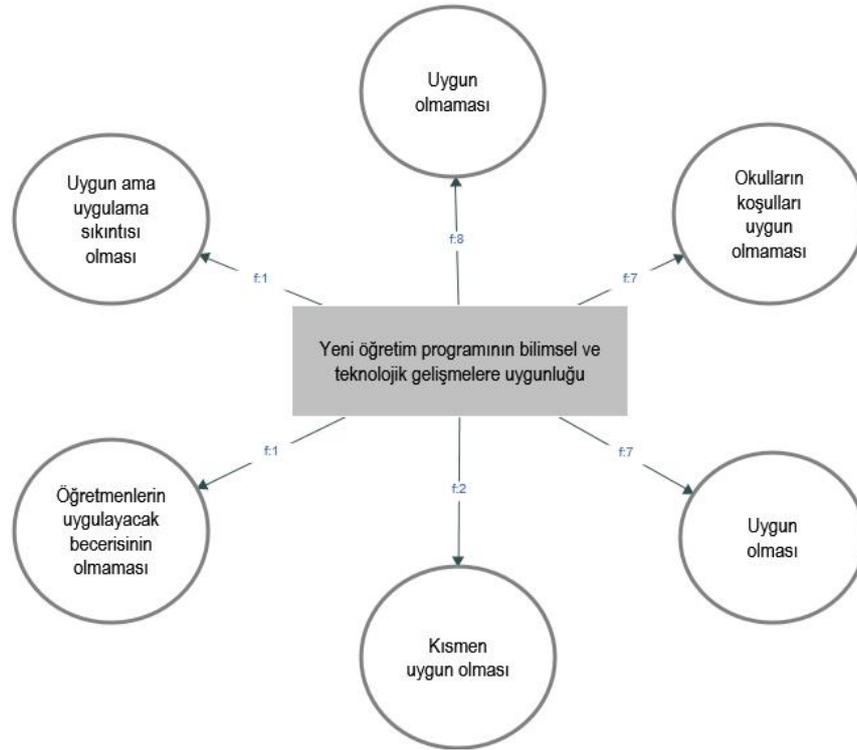
Öğretmenlerin görüşlerine göre öğretim programı değişikliklerine okulların hazırlanması konusunda en çok tekrar eden görüş yeterli fiziki şart ve araç olmaması (f:14) olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca okullarda uygun koşulların hazırlanmadığı (f:13), geç hazırlandığı (f:3), hazırlanması (f:2), öğretmenlerin yeterli program değişikliği bilgisine sahip olmadığı (f:1) ve pilot denemelerin doğru sonuç vermediği (f:1) şeklinde görüşler söz konusudur. Bazı katılımcıların verdiği dikkat çekici yanıtlar şu şekildedir.

(SÖ-20) “Kesinlikle okullarda uygun koşullar hazırlanmıyor. Yani hazırlansa da geç ulaşıyor. Araç gereçler okullara geç ulaşıyor. Öğretmenler bunu kullanmada da yeterli bilgi ve beceriye sahip değiller.” (Hazırlanamaması).

(SÖ-3) “Pilot okul seçilerek geliştirilen programın denenmesi hata çünkü diğer okullara bu deneyim aktarılamıyor. Pilot çalışma ile yaygınlaştırılmıyor. Okullar değişimlere hazırlanmıyor. Her okuldan birkaç kişiye öğretiliyor ama kimse kendisini güncellemiyor.” (Pilot denemenin doğru sonuç verememesi).

Öğretim Programlarının Bilimsel ve Teknolojik Gelişmelere Uygunluğuna Yönelik Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin “Yeni öğretim programları bilimsel ve teknolojik gelişmelere uygun hazırlanıyor mu?” sorusuna verdiği cevapların analiz sonuçları Şekil 14’te verilmiştir.

Şekil 14. Öğretim programlarının bilimsel ve teknolojik gelişmelere uygunluğu

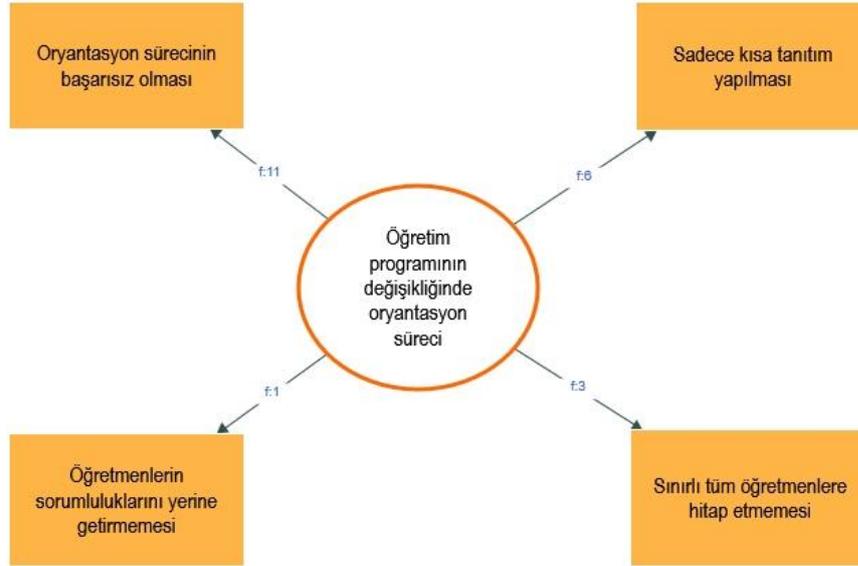
Katılımcı görüşlerine göre en çok tekrar eden görüş, öğretim programlarının bilimsel ve teknolojik gelişmelere uygun olmaması (f:8) olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca okulların koşullarının uygun olmadığı (f:7), uygun olduğu (f:7), kısmen uygun olduğu (f:2), öğretmenlerin uygulayacak becerilerinin olmadığı (f:1) ve uygulamada sıkıntı olduğu (f:2) gibi görüşler de karşımıza çıkmaktadır. Bazı katılımcıların verdiği yanıtlar şu şekildedir.

(SÖ-19) “Mesela kendimizden yola çıkarak açıklayacak olursak fen ve sosyal öyle, temalara baktığımızda aynen dediğiniz sorunun cevabı var. Sosyal bilgilerde hak ve sorumluluk konusunda teknoloji aletleri işliyoruz.” (Uygun olması).

(SÖ-2) “Yeni programlar uygun ama akıllı tahtalarda pardus işletim sistemi uyguluyor. Bazı durumlarda sıkıntı oluyor. Yeni programlar teknolojik gelişmeye uygun hazırlansa da uygulamada sıkıntılar oluyor.” (Okulların koşulları uygun olmaması).

Öğretim Programı Değişikliklerinde Oryantasyon Sürecine Yönelik Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin “Değiştirilen öğretim programlarının oryantasyon sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusuna verdiği cevapların analiz sonuçları Şekil 15’te verilmiştir.

Şekil 15. Öğretim programının değişikliklerinde oryantasyon süreci

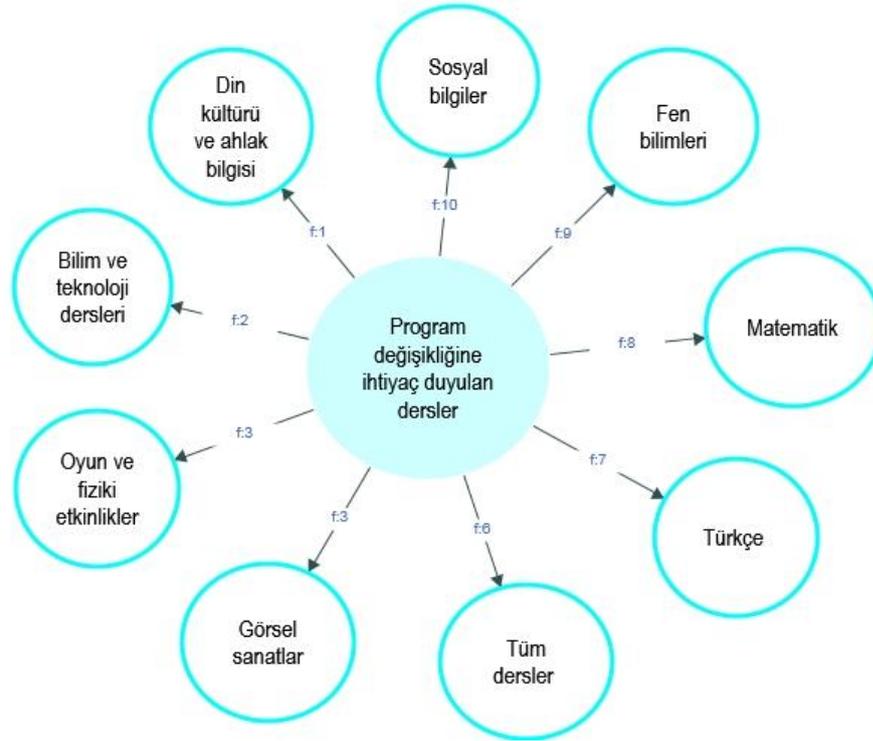
Sınıf öğretmenlerinin cevaplarına göre çoğu öğretmen öğretim programı değişikliğinde oryantasyon sürecine ilişkin aşamaların başarısız olduğu (f:11) görüşündedir. Ayrıca yetersiz tanıtım yapıldığı (f:6) , sınırlı olması ve tüm öğretmenlere hitap etmediği (f:3) ve öğretmenlerin sorumluluklarını yerine getirmediği (f:1) görüşleri de karşımıza çıkmıştır. Bazı katılımcıların verdiği dikkat çekici yanıtlar şu şekildedir.

(SÖ-17) “Öğretmenlere hizmetiçi eğitim veriyor ama sınırlı kalıyor bütün öğretmenlere hitap edilemiyor.” (Sınırlı olup tüm öğretmenlere hitap etmemesi).

(SÖ-12) “Değişiklik tepeden oldu. Sonrasında öğretmenler eğitime alınmadan uygulanıyor. Kısa bir tanıtım var. Uygulama örneği yok. Hiçbir öğretmen nasıl uygulanacağını bilmiyor. Danışman öğretmenler olmalı. Rapor süreçte hazırlanmalı.” (Sadece kısa tanıtım yapılması).

Program Değişikliğine Daha Çok İhtiyaç Duyulan Derslere Yönelik Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin “Daha çok hangi derslerde öğretim programı değişikliğine ihtiyaç duyulmaktadır? Neden?” sorusuna verdiği cevapların analiz sonuçları Şekil 16’da verilmiştir.

Şekil 16. Öğretim programının değişikliğine ihtiyaç duyulan dersler

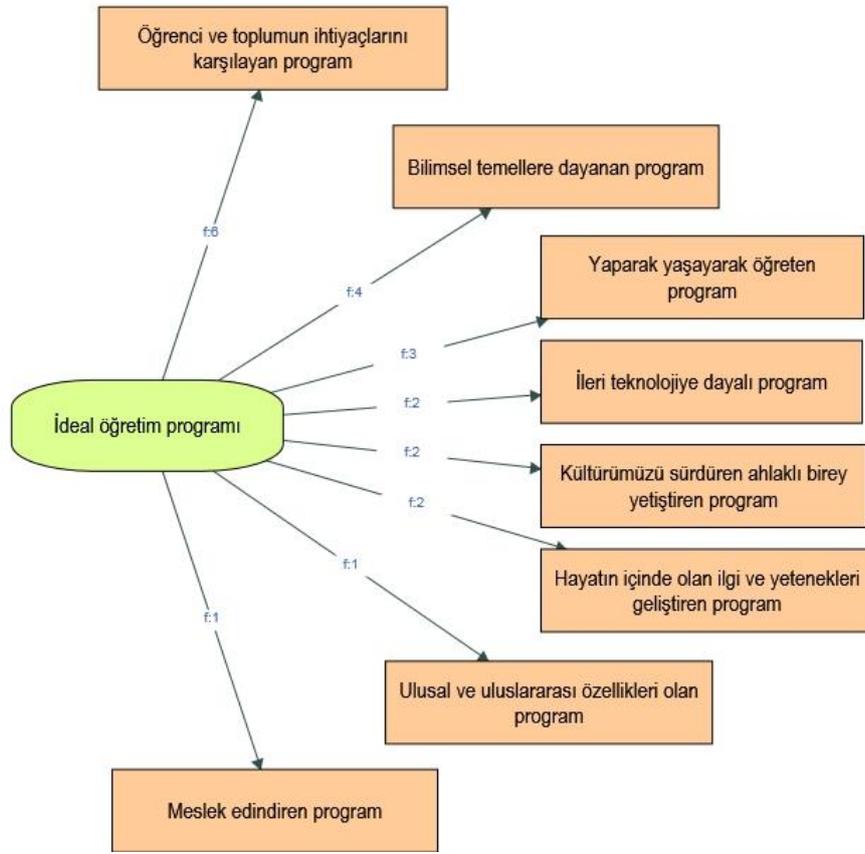
Katılımcı öğretmenlerin öğretim programı değişikliğinde en çok ihtiyaç duyulan ders olarak Sosyal Bilgiler dersini (f:10) gördükleri anlaşılmıştır. Ayrıca diğer görüşlere göre Fen Bilimleri (f:9), Matematik (f:8), Türkçe (f:7), Görsel Sanatlar (f:3), Oyun ve Fiziki Etkinlikler (f:3), Bilim ve Teknoloji Dersleri (f:3) ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinde (f:1) de program değişikliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Araştırmaya katılan 6 öğretmenin tüm derslerin (f:6) öğretim programlarında değişikliğe ihtiyaç var görüşünü belirtmesi de dikkat çeken bir bulgudur. Bazı katılımcıların verdiği dikkat çekici yanıtlar şu şekildedir.

(SÖ-8) “Sosyal ve fen bilimlerinde yapılmalıdır. Günümüzde değişen dünyaya toplumun uyum sağlaması gerekir.” (Sosyal bilgiler, Fen bilimleri).

(SÖ-1) “Daha çok matematik ve fen bilgisi alanında program değişiklikleri olmalı çünkü matematik ve fen doğrudan teknolojiyle ilgili. Teknolojiyi yakalamak matematik ve fenle mümkün olduğu için bu derslerde değişiklik yapılması gerekiyor.” (Fen bilimleri, Matematik).

İdeal Öğretim Programlarına Yönelik Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin “Evet, işte bu program tam bana göre olmuş” diyebilmek için bir öğretim program nasıl olmalıdır?” sorusuna verdiği cevapların analizi Şekil 17’de verilmiştir.

Şekil 17. İdeal öğretim programının taşıması gereken özellikler

Sınıf öğretmenlerinin ideal öğretim programının nasıl olması gerektiği yönündeki görüşleri arasında ön plana çıkan öğrenci ve toplumun ihtiyaçlarını karşılayan program olması gerektiği (f:6) görüşüdür. Ayrıca bilimsel temellere dayanan program (f:4), yaparak yaşayarak öğreten program (f:3), ileri teknolojiye dayalı program (f:2), kültürümüzü sürdüren ahlaklı birey yetiştiren program (f:2), hayatın içinde olan ilgi ve yetenekleri geliştiren program (f:2), ulusal ve uluslararası özellikleri olan program (f:2) ile meslek edindiren program (f:1) olması gerektiğini belirten sınıf öğretmenleri de vardır. Bazı görüşler şu şekildedir.

(SÖ-10) “*Toplumun ilgi ve ihtiyaçlarını karşılamalıdır. Öğrenciler açısından da değerlendirilecek olursa öğrencileri toplumun değerleri dikkate alınarak hayata hazırlamalıdır. Ailenin de çocuklar üzerindeki beklentilerini karşılamalıdır. Program çocuk aracılığıyla aileyi yönlendirmelidir. Bilgilendirmelidir. Yani aileyi geliştirmelidir.*” (Öğrenci ve toplumun ihtiyaçlarını karşılayan program olması).

(SÖ-6) “*Çocuk ön planda olmalı, toplumun değerini yansıtmalı, yalın dil, kazanım sayısı az olmalı, her sınıfın temelinde öğrenmesi gereken şeylerle başlayıp onun üzere bina edilmeli. Toplumun sorunu bulunmalı ve sorun çözmek üzere oluşturulmalı.*” (Öğrenci ve toplumun ihtiyaçlarını karşılayan program olması).

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Öğretmenlerin, özellikle de sınıf öğretmenlerinin, öğretim programları değişikliği ile ilgili görüşlerini analiz etmeye çalışan başka bir çalışmaya literatürde rastlanmadığı için yapılan bu araştırmanın sonucunda öğretim programlarının barındırması gereken özellikler üç ana başlık altında toplanmıştır. Bu özellikler; programın bireysel özellikleri, programın toplumsal özellikleri ve programın yapısal özellikleri şeklindedir. Öğretim programlarının bireysel özelliklerine bakıldığında bireyin kişisel ihtiyaçlarını karşılayan ve üreten, ahlaklı, bilgiye ulaşan, Z kuşağıyla uyumlu bireyler

yetiştiren ve çocuğun gelişim dönemine uygun olması gerektiği sınıf öğretmenlerince vurgulanmıştır. Toplumsal özellikler açısından ise sınıf öğretmenleri toplumun özel ihtiyaçlarını karşılaması, milli ve manevi özellikler barındıran tarihe, kültüre ve gelişen teknolojiye uygun demokratik, laik ve gerçekçi olması gerektiğini belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenlerine göre öğretim programlarının barındırması gereken yapısal özelliklere bakıldığında; yalın, işlevsel, bilimsel, yenilikçi, evrensel, gerçekçi, bölgesel, sürekli, Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı olması beklenmektedir.

Katılımcılara göre öğretim programlarından en çok beklenen özellikler ise bilimsel ve yenilikçi olmasıdır. Sosyal ve kültürel hayat, bilim ile teknoloji alanındaki hızlı değişiklikler ve gelişmeler toplumun ve bireyin ihtiyaç duyduğu niteliklerin değişmesine neden olmaktadır. Bu değişim ise çağın gerektirdiği niteliklere sahip olacak bireylerin yetiştirilmesini sağlayacak olan programın güncellenmesi ve yenilenmesi ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır (<https://setav.org/>). Bal'a (2008) göre günümüzde teknoloji ve bilgi alanında sürekli gelişme olması toplumların diğer alanlarında olduğu gibi eğitim alanında da değişimi gerekli kılmaktadır. Buna bağlı olarak bireylerin çok dilli ve kültürlü olma, küreselleşme, güdülenme, hayat boyu eğitim, çok kanallı eğitim ve öğrenen merkezli eğitim gibi çağdaş değerleri ön plana almaları gerekir. Bu durumlara bağlı olarak eğitim alanında yapılacak değişikliklerden en fazla eğitim programlarının etkilendiğini belirtmiştir.

Öğretim programlarının değişme sürelerine yönelik katılımcı öğretmen görüşleri 12 yıl, 5 yıl, 20-30 yıl, en az 8 yıl, 10 yıl, 15 yıl, en az 20 yıl ile bilimsel ve teknolojik gelişmelere göre gerektiğinde güncellenmesi şeklindedir. Öğretim programlarının değiştirilmesinde teknolojik gelişmeler, kültür ve sanat, yaş, çevre ve fiziki şartlar, birey ve toplumun ihtiyaçları, öğretmenlerin görüşleri, kullanılabilir bilgi, devlet politikaları, fırsat eşitliği, eski program sonuçları, ülkenin sınav sistemine uygun ve yapılacaksa teknolojik gelişmelere uygun şekilde olmalıdır. Bireyin ve toplumun bazı temel konularda öğretim programlarından beklentileri vardır. Bireylerin gelişen ve değişen şartlara ayak uydurabilmesi ve toplumun kültürel ve ahlaki değer yargılarını koruyabilmesi için öğretim programlarının bu ihtiyaçları giderecek nitelikte olması beklenmektedir. Akengin (2008), öğretim programlarının barındırması gereken özelliklerin başında işlevsel olması ve toplumun ihtiyaçlarını karşılaması gerektiğini vurgulamıştır.

Sınıf öğretmenlerine göre öğretim programlarının değişim sürecinde öğretmen katılımının yeterli düzeyde sağlanmadığı, programın hızlı ve eksik değiştirildiği, son beş yılda yapılan değişikliklerde öğretmen görüşlerinin alındığı, program değişikliğinde yapılan pilot uygulamanın kısa süreli olduğu, yeterli çalıştay yapılarak katkı sağlanmadığı ve öğretmenlerin görüşleri alınsa bile alınan görüşlerin dikkate alınmadığını düşünerek bu sürecin öğretmenler tarafından önemsenmediği karşımıza çıkmaktadır. Başaran'a (1978) göre Türkiye'de öğretim programlarının hazırlanmasında birçok sorun bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi, Bakanlığın program hazırlarken yalnız başına davranmasıdır. Öğretmenlerin, üniversitenin ve ana - babaların görüşlerine hemen hemen hiç yer verilmemektedir. Güncellenen ya da yenilenen öğretim programlarının, öğretmenlerce anlaşılması, sorgulanması ve karşılaştıkları zorlukların dile getirilmesi programın etkili uygulanmasına ayrıca programdaki zorlukların belirlenmesine ve çözümlenmesine yardımcı olacaktır (Karaman ve Karaman, 2016).

Sınıf öğretmenlerince öğretim programlarının değişikliğinde olumlu bakılan yönler; bilginin güncellenmesi, teknolojiye dayalı olarak değişmesi, sadeleşmesi, öğretmen görüşlerinin dikkate alınması, öğrenci merkezli olması, toplumun değişen ihtiyaçlarını karşılaması ve değerler eğitimine önem verilmesidir. Bunun yanında en çok tekrar eden görüş öğretim programı değişikliklerinin olumlu bakılan yönünün olmamasıdır. Akdeniz ve Paniç (2012) yaptıkları çalışmalarında, zaman geçtikçe bilim ve teknolojinin gelişmesiyle beraber değişim ve gelişimler ortaya çıkmaktadır. Mevcut deneyim, bilgi ve birikimin değişimi ve gelişiminin ne kadar önemli olduğunu bilen gelişmiş ülkeler beş yılda bir öğretim programlarını bu doğrultuda güncellemekte olduklarını ortaya koymuşlardır.

Sınıf öğretmenlerince öğretim programının değiştirilme sebepleri MEB kadrosunun görüşlerinin etkisi başta olmak üzere değişen teknoloji, eğitim alanındaki bilimsel gelişmeler, öğrenci başarısızlığı, ilgi ve ihtiyaçlar, toplumsal beklenti ve yeni mesleklerin ortaya çıkmasına bağlanmıştır. Öğretim programlarının değişiklikleri çeşitli zaman aralıklarında gerçekleşebilmektedir. MEB yöneticilerinin görüşleri ya da diğer alanlardaki değişimler buna neden olabilmektedir. Ancak gelişen

teknoloji ve bilime göre ihtiyaç duyulduğunda öğretim programlarının değiştirilmesi eğitim sürecinin daha sağlıklı ilerlemesi için en verimli program değişikliği süreci olabilir. Eğitimin bir siyasi parti ya da hükümet politikası olarak değil, uzun süreli devlet politikası olarak oluşturulmasının önemi herkes tarafından kabul görmektedir. Türk milleti bu niteliklere bağlı bir eğitim politikası belirlemesi durumunda muasır medeniyet seviyesini yakalayabilir (<http://devlet.com.tr>).

Katılımcılar, öğretim programlarının çok sık değiştiğini düşünerek öğretim programlarının değişme sıklığını doğru bulmadıklarını ifade etmişlerdir. Bunun yanında bu konu ile ilgili görüş bildiren bazı öğretmenlerin program değişim sıklığını normal bulunduğu ve öğretim programlarının ihtiyaca cevap vermediğinden sürekli değiştiği görüşü de karşımıza çıkmaktadır. Öğretim programlarının çözmesi gereken en önemli sorunlardan biri bireylere iş ve meslek edindirme olarak görülmüştür. Bunun yanında sosyal ve sanatsal kalkınma, gelişen çağı yakalama, ahlak sorunları, bireyin ilgi ve yeteneklerinin karşılanamaması, birlik ve beraberlik içinde olamama, iletişim kuramama öğretim programının çözmesi gereken sorunlar olarak görülmüştür. Öğretim programı değişikliği yapılırken okulların bu değişime hazırlanması durumu ele alındığında ilk olarak okullarda değişen yeni öğretim programına göre yeterli fiziki şartlar ve ders araçlarının olmaması durumu karşımıza çıkmıştır. Bunun yanında sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre okulların programlara hazırlanmamış olduğu, okulların geç hazırlandığı, okulların kısmen hazır olduğu yanında öğretmenlerin yeterince bilgiye sahip olmaması ve pilot denemenin doğru sonuç vermemesi görüşleri de söz konusudur. Mitchell (2016) yeni programlar ile ilgili uygulama ve öğretme öğrenme araçlarını kaynaklarını içeren eğitimler düzenlenmesi gerektiğini vurgulamıştır. MEB eğitimle ilgili olarak geliştirdiği politikalarda çok aceleci bir tavır içinde olmamalı, çok dikkatli olmalıdır, bir adım atacağı süreç içinde, bir konuda açıklama yapacağı süreçte iki kez düşünmelidir. Buna bağlı olarak danışmanlara ve yakınındaki eğitimcilere iş düşeceği söylenebilir (<http://www.gonuldergisi.com/>).

Sınıf öğretmenleri öğretim programlarının bilimsel ve teknolojik gelişmelere uygunluğu sorusuna da uygun olmadığı, okulların koşullarının uygun olduğu, kısmen uygun olduğu, öğretmenlerin öğretim programlarını uygulayacak becerilerinin olmadığı ve uygulamada sıkıntıların olduğu gibi görüşler sunmuşlardır. Aksu (2008) öğretim programlarının uygulanmasında fiziki altyapı yetersizliği ve teknolojik ürünlerin eksik olması yeni geliştirilen programın başarı ile uygulanmasını zorlaştırdığını açıklamıştır.

Sınıf öğretmenleri öğretim programı değişimi sonrası uyum sürecini başarısız bulmaktadırlar. Bunun yanında sadece kısa tanıtım yapıldığı, yapılan oryantasyon sürecinin sınırlı olduğu, tüm öğretmenlere ulaşmadığı ve düzenlenen faaliyetler başarılı olsa da öğretmenlerin görevlerini yerine getirmediği ile ilgili görüşler karşımıza çıkmaktadır. Akdeniz ve Paniç (2012), öğretmenlerin hizmet içi eğitim almadan öğretim programı hakkında yeterli bilgiye sahip olmasını beklemeden programın uygulamaya konması öğretmenlerin uygulamada problem yaşamasında sebep olduğunu belirtmişlerdir. Öğretim programlarının uygulayıcısı olan öğretmenlerin yeni öğretim programına yönelik bir eğitim almadıkları buna bağlı olarak öğretmenlerin uygulayacakları sistemi bilmemeleri olumsuzluktur (Akengin, 2008). Öğretmenlere yeni öğretim programı hakkında hizmet içi eğitim verilerek bilgi ve etkinliklerle donatılması programın uygulanması açısından büyük önem taşımaktadır (Aksu, 2008). Programın uygulanmasında en önemli faktörün yetişmiş eğitimci olduğu gözden kaçırılmadan geç de olsa üniversite ve MEB işbirliği kurarak programın öğretmenler ve uzmanlar ile tanıtılması sağlanmalıdır (Duru ve Korkmaz, 2010).

İdeal bir öğretim programının özellikleri ile ilgili olarak da sınıf öğretmenleri arasında öğrenci ve toplumun ihtiyacını karşılayan bir program olması gerektiği en fazla katılımcının ifade ettiği görüştür. Ayrıca diğer beklenen program özellikleri; tamamen bilimsel özelliklere dayanması, yaparak yaşayarak öğretmesi, ileri teknolojiye dayalı olması, kültürü sürdüren ahlaklı birey yetiştirmesi, hayatın içinden olan ilgi ve yetenekleri geliştirmesi, ulusal ve uluslararası özelliklerinin olması ve meslek edindiren bir öğretim programı olmasıdır.

Görevine aktif olarak devam eden öğretmenlere mesleki eğitim verilerek, yeni uygulamaya konulacak programla ilgili etkinlikler ve beceriler ile donatılması yeni geliştirilen programın uygulama açısından oturtulmasında oldukça fazla önem arz etmektedir. Programın amacına uygun ve başarılı bir şekilde uygulanması amacıyla üniversitelerde okutulan derslerin içeriklerinin yeni uygulanacak

programa göre oluşturulması ve bu içeriğe bağlı kalınarak işlenmesi gerektiği ileri sürülebilir. Yeni programların ilk uygulanma süreçleri zaman alan zor bir süreç olarak görülebilir. Yeni öğretim programlarının ilk uygulama süreçlerinin zor bir süreç olması idareciler, öğretmenler, öğrenciler, program ve okullardan kaynaklanan sorunlar olarak ortaya çıkmaktadır. Aksu'ya (2008) göre Milli Eğitim Müdürlükleri ve Eğitim Fakülteleri işbirliği ile projeler oluşturulmalıdır. Yeni uygulanmaya başlanan programların verimlilik ve etkinliğinin sürekli bir şekilde değerlendirilmesinin yarar sağlayacağı düşünülebilir. Programların uygulayıcısı öğretmenlerden sürekli şekilde dönüt alınmalı ve programlar üzerinde yapılacak değişiklikler bu noktadan yola çıkılarak yapılmalıdır.

Öğrencilere kazandırılmak istenen becerilerin ve değerlerin bütünlüğü ile devamlılığı eski ve yeni programın ilişkilendirilmesi çok önemlidir (Demir, 2016). Eğitimin müfredat, süreç ve uygulama alanlarında yapılan yenilikler uygulanan eğitimin beklenen ihtiyacı karşılamadığını gösterir (Kress, 2000). Programların başarıya ulaşmasında uygulayıcı olan öğretmenlerin rolleri oldukça önemlidir. Programlar geliştirilirken yerel farklılıklar dikkate alınmalı ve paydaşlarla yeterli tanıtım yapılması büyük önem taşımaktadır (Karaman ve Karaman, 2016). Programların hazırlanması sürecinde toplumun tüm kesimlerinden yetenekli bireylerin katılması zorunludur. Özellikle de öğretmenlerin uygulayıcısı oldukları programların oluşturulması sürecinde söz sahibi olması beklenmektedir (Başaran, 1978). Yeni programların gelişiminin ve değişiminin belirli standartlarda yapılabilmesi için programın uygulayıcısı olan öğretmenlerin bütünlük ve süreklilik içinde değerlendirme yapmaları gerekmektedir (Butakin ve Özgen, 2007). Programların maksimum fayda sağlayacak şekilde kullanılabilmesi için öğretmenlerin altyapı ihtiyaçları giderilmeli, yeni programın felsefesi öncelikle öğretmenlere kavratılmalı, teknolojik araç ve gereçlerin etkin kullanılması için gerekli eğitimler düzenlenmelidir (Gelen ve Beyazıt, 2007). Öğretmenlerin yeni programları verimli kullanabilmeleri ve özümseyebilmeleri, öğrenciyi eğitim süreci içinde doğru değerlendirebilmelerini amaçlayan kurs ve seminerler düzenlenmelidir (Bal, 2008). Öğretim programları içerik, amaç, vizyon ve yaklaşımları gibi özellikler açısından yeterli olsa da eğitim kurumları yeterli olmadığında geçerliliği olamamaktadır. Öğretim programlarını eğitim kurumlarında uygulayacak olan öğretmenlerdir (Tekbıyık ve Akdeniz, 2008). Öğretim programlarının değişikliği üzerine yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri dikkate alındığında öğretim programı değişim süreci ile ilgili öneriler aşağıda sunulmuştur.

- Yeni bir öğretim programı hazırlanırken geliştirilecek öğretim programından tam fayda sağlanabilmesi için program öğrencinin ihtiyacına tam olarak cevap vermelidir. Bu nedenle öğretim programlarında öğrencilerin bireysel ihtiyaçları ön plana alınmalıdır.
- Öğretmenlerin öğretim programı değişiklik sürecine daha fazla katılımının sağlanması amacıyla öğretmenlerden daha fazla görüş alınmalıdır. Program değişikliği yapılacak derslerin öğretmenleriyle teknolojik olanaklar kullanılarak görüşmeler yaparak yaşadıkları sıkıntıları ve beklentileri konusunda fikir alınmalıdır. Bu konuda gelişen teknoloji sayesinde daha çok öğretmenin görüşü işe katılmalıdır.
- Öğretim programı değişikliği yapılırken eğitim sisteminin ihtiyacını karşılayıp karşılamadığına bakılmasına dikkat edilmelidir. Günümüz dünyasında iş ve meslek alanları hızlı değişimler göstermektedir. Bu noktada öğretim programları değiştirilirken gelecekte oluşacak iş ve meslekler göz önünde bulundurulmalıdır.
- Öğretim programlarının değiştirilmesinden önce uygulanacak olan okulların koşullarını iyileştirmeye yönelik mali atılımlara ağırlık verilmelidir. Öğretim programları teknolojik gelişmelere uygun olsa da okullar bu koşulları sağlanamayabiliyor. Bu nedenle okullar öncelikle öğretim programlarının getireceği yeniliklere daha çok hazırlanmalıdır.
- Öğretim programlarının toplumsal ihtiyaçları karşılaması amacıyla program geliştirmeden önce ihtiyaçlar derinlemesine araştırılmalıdır.
- İhtiyaçları karşılaması beklenen öğretim programının yalın, işlevsel ve bilimsel yanının güçlü olmasına dikkat edilmelidir.
- Öğretim programları değişikliği yapılırken uygulanan süreden çok bilim ve teknoloji alanındaki gelişmelere ve göz önündeki değişimlere dikkat edilmelidir.
- Program değişikliğinde kültürel değerlerin çağın gereklilikleriyle birlikte ele alınmasına dikkat edilmelidir.

Kaynakça

- Akengin, H. (2008). Coğrafya öğretmenlerinin yenilenen lise coğrafya öğretim programı hakkındaki görüşleri. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (18), 1-20.
- Akdeniz, A. R. ve Paniç, G. (2012). Yeni fizik öğretim programına ve uygulanmasına yönelik öğretmen görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 42(196), 290-307.
- Aksu, H. H. (2008). Öğretmenlerin yeni ilköğretim matematik programına ilişkin görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 1-10.
- Aykaç, N. (2007). İlköğretim sosyal bilgiler dersi eğitim-öğretim programına yönelik öğretmen görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(22), 46-73.
- Bal, A. P. (2008). Yeni ilköğretim matematik öğretim programının öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(1), 53-68.
- Baş, G. (2011). Türkiye’de eğitim programlarında yapılandırmacılık: Dün, bugün, yarın. *Eğitim Dergisi*, 32. <http://www.egitirim.gen.tr/tr/index.php/arsiv/sayi-31-40/sayi-32-ekim-2011/739-turkiye-de-egitim-programlarında-yapilandirmacilik-dun-bugun-yarin>
- Başaran, E. İ. (1978). *Eğitime giriş*. Ankara: Bimş Matbacılık.
- Butakın, V. ve Özgen, K. (2007). Yeni ilköğretim matematik dersi öğretim programının (4. ve 5. sınıf) uygulamalarındaki etkililiğinin değerlendirilmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (8), 82-94.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çıray, F., Küçükyılmaz, E. A. ve Güven, M. (2015). Ortaokullar için güncellenen fen bilimleri dersi öğretim programına yönelik öğretmen görüşleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (25), 31-56.
- Davis, E. A. & Krajcik, J. S. (2005). Designing educative curriculum materials to promote teacher learning. *Educational Researcher*, 34(3), 3-14.
- Demir M. K. (2016). Hayat bilgisi öğretim programının değiştirilme gerekçelerine dair öğretmen aday görüşleri, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 47,157-171.
- Duru, A. ve Korkmaz, H. (2010). Öğretmenlerin yeni matematik programı hakkındaki görüşleri ve program değişim sürecinde karşılaşılan zorluklar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(38), 67-81.
- Egan, K. (1978). What is curriculum? *Curriculum Inquiry*, 8(1), 65-72.
- Erdoğan, M., Kayır, Ç. G., Kaplan, H., Ünal, Ü. Ö. A., ve Akbunar, Ş. (2005). 2005 yılı ve sonrasında geliştirilen öğretim programları ile ilgili öğretmen görüşleri; 2005-2011 yılları arasında yapılan araştırmaların içerik analizi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(1), 171-196.
- Geçit, Y. (2008). Cumhuriyet dönemi lise coğrafya öğretim programları üzerinde bir çalışma. *Marmara Coğrafya Dergisi Sayısı:18 Temmuz – 2008*, 149 – 178.
- Gelen, İ. ve Beyazıt, N. (2007). Eski ve yeni ilköğretim programları ile ilgili çeşitli görüşlerin karşılaştırılması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 51, 457-476.
- http://devlet.com.tr/makaleler/y338TURK_EGITIM_POLITIKASININ_DEVLET_POLITIKASI_O_ARAK_DUZENLENMESI_IHTIYACI.html adresinden 03/01/2020 tarihinde ulaşılmıştır.
- <https://setav.org/assets/uploads/2019/04/272A.pdf> adresinden 03/01/2020 tarihinde ulaşılmıştır.
- <http://www.gonuldergisi.com/turkiye-egitim-politikalarinin-analizi-yrd-doc-dr-cemtopsakal.html> adresinden 03/01/2020 tarihinde ulaşılmıştır.
- İnal, K. (2006). Neoliberal eğitim ve yeni ilköğretim müfredatının eleştirisi. *Praksis*, 14, 265-287.
- Karadağ, Ö. (2012). Anlama becerileri açısından Türkçe dersi öğretim programı (6, 7, 8. sınıflar)’na eleştirel bir bakış. *Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 36(1), 97-110.
- Karaman, P.ve Karaman, A. (2016). Fen bilimleri öğretmenlerinin yenilenen fen bilimleri öğretim programına yönelik görüşleri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 243-269.
- Kelting-Gibson, L. M. (2005). Comparison of curriculum development practices. *Educational Research Quarterly*, 29(1), 26-36.
- Kress, G. (2000). A curriculum for the future. *Cambridge Journal Of Education*, 30(1), 133-145.
- Mitchell, B. (2016). Curriculum Construction and Implementation. *International Journal of Liberal Arts and Social Science*. 4(4), 45-56.

- Oliva, P. F. (1988). *Developing the curriculum*. New York: Scott, Foresmand & Company.
- şahin, M. (2009). Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze Türkiye’de hayat bilgisi dersi programlarının gelişimi. *The Journal of International Social Research*, 2(8).402-410.
- Sünkür, M. Ö., Arıbaş, S., İlhan, M. ve Sünkür, M. (2012). Tahmin et-açıkla yöntemi ile desteklenmiş yansıtıcı düşünmeye dayalı etkinliklerin 7. Sınıf öğrencilerinin fen ve teknoloji dersine yönelik tutumlarının etkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (33), 25-35.
- Tekbıyık, A. ve Akdeniz, A. R. (2008). İlköğretim fen ve teknoloji dersi öğretim programını kabullenmeye ve uygulamaya yönelik öğretmen görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 2(2), 23-37.
- Tekışık, H. H. (1992). İlköğretim okullarında program geliştirme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(8). 351-362.
- Yıldız, O. ve Yıldız, T. (2016). Türkiye cumhuriyeti eğitim politikaları. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 24-41.
- Yüksel, İ. (2010). *Türkiye için program değerlendirme standartları oluşturma çabası*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.